

ลักษณะของพฤติกรรมการสื่อสาร

"พฤติกรรมการสื่อสาร" (Communication Behavior) ดังได้กล่าวแล้วในบทที่ 1 ว่า หมายถึง ท่าที ลักษณะการแสดงออกของบุคคลในการติดต่อสื่อสารที่สามารถสังเกตได้จากภายนอก โดยแบ่งออกเป็น การเปิดรับสื่อมวลชน (Mass Media Exposure) การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication) และการมีประสบการณ์ภายนอกสังคม

สำหรับบทนี้ จะเป็นการวิเคราะห์ถึงปัจจัยดังกล่าว โดยพิจารณาในรายละเอียดต่าง ๆ ของพฤติกรรมการสื่อสาร และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสื่อสารกับปัจจัยอื่น ๆ อันได้แก่

1. ปัจจัยประชากร ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส การมีบุตร ขนาดครอบครัว ศาสนา และภูมิลำเนาเดิม
2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วย เรื่อง สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม การศึกษา อาชีพของบิดา การศึกษาของบิดา ภาวะหนี้สิน การปลีกตัวออกจากสังคม ประสบการณ์การทำงาน และความเคร่งศาสนา¹

การวิเคราะห์จะแบ่งออกได้ดังนี้คือ

การเปิดรับสื่อมวลชน (Mass Media Exposure)

"การเปิดรับสื่อมวลชน"² ย่อมจะแตกต่างกันไปตามกระบวนการเลือกสารของผู้รับ อันได้แก่ กระบวนการเลือกเปิดรับ (Selecture Exposure) กระบวนการ

¹ ฎรายละเอียดการแจกแจงความถี่เพิ่มเติมในบทที่ 3 และภาคผนวก จ.

² Joseph T. Klapper, The Effects of Communication (New York: The Press, 1960), pp. 49-51.

การเลือกรับรู้ (Selective Perception) และกระบวนการเลือกเก็บรักษาไว้ (Selective Retention) กล่าวคือ บุคคลจะเลือกเก็บรักษาเฉพาะที่ตรงกับความคิดเห็นของเขา รวมทั้งเลือกที่จะเก็บรักษาสารที่สอดคล้องกับความคิดมากกว่าสิ่งที่ไม่เห็นด้วย" พฤติกรรมการสื่อสารของบุคคลย่อมจะเป็นไปตามปัจจัยเหล่านี้ด้วย

การเปิดรับสื่อมวลชนที่นำมาวิเคราะห์ที่แบ่งออกตามสื่อ (Media) ต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ ดังนี้คือ

ก. หนังสือพิมพ์

1.) ลักษณะพฤติกรรมโดยทั่วไป หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มีราคาต่ำที่สุดในบรรดาสื่อทุกสื่อ แต่มีข้อจำกัดในเรื่องของผู้เปิดรับสื่อประเภทนี้ กล่าวคือ จะต้องเป็นผู้อ่านออกเขียนได้ (Literacy) การเปิดรับหนังสือพิมพ์จึงต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ด้วย ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ในการเปิดรับหนังสือพิมพ์จะแบ่งออกได้เป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1.1 การเปิดรับหนังสือพิมพ์ พิจารณารายละเอียดได้จากตารางต่อไปนี้

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 35 การอ่านหนังสือพิมพ์ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

การเปิดรับหนังสือพิมพ์	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
อ่าน	57.8 (85)	83.8 (124)	70.8 (209)
ไม่อ่าน	42.2 (62)	16.2 (24)	29.2 (86)
รวม	100.0 (147)	100.0 (148)	100.0 (295)

ในเรื่องการเปิดรับหนังสือพิมพ์ คือ การอ่านหนังสือพิมพ์นั้นจะเห็นได้อย่างชัดเจน เมื่อพิจารณาการกระจายข้อมูลแล้วพบว่า กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน ผู้อ่านหนังสือพิมพ์จำนวนถึงร้อยละ 84 ในขณะที่มีผู้ที่ไม่อ่านหนังสือพิมพ์เพียงร้อยละ 16 เท่านั้น ซึ่งต่างจากกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา จำนวนร้อยละของการอ่านหนังสือพิมพ์และไม่อ่านหนังสือพิมพ์จำนวนที่ใกล้เคียงกัน ต่างกันเพียงร้อยละ 16 เท่านั้น อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณารวมทั้ง 2 กลุ่มแล้วจะเห็นได้ว่า ผู้รับสัมภาษณ์ส่วนใหญ่จะอ่านหนังสือพิมพ์ สำหรับผู้ที่ไม่อ่านหนังสือพิมพ์นั้น 1 กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาให้เหตุผลว่า ไม่มีจะอ่านและอ่านไม่ออก ไม่สนใจและไม่มีเวลา ส่วนกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า ไม่สนใจและไม่มีเวลา

1.2 ระยะเวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์ หมายถึงระยะเวลาที่เปิดรับหนังสือพิมพ์ใช้ในการอ่าน ดังปรากฏในตารางดังนี้

ตารางที่ 36 ระยะเวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ระยะเวลาในการอ่าน	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
5-20 นาที	42.9 (33)	38.5 (47)	40.2 (80)
20 นาทีขึ้นไป	57.1 (44)	61.5 (75)	59.8 (119)
รวม	100.0 (77)	100.0 (122)	100.0 (199)

สำหรับเรื่องระยะเวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์นั้น ถ้าพิจารณาจากตารางจะเห็นว่า ทั้งกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาและกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน จะใช้เวลาในการอ่านตั้งแต่ 20 นาทีขึ้นไปเป็นส่วนใหญ่ โดยมีวัตถุประสงค์ในการอ่าน¹ ว่า ต้องการทราบข่าวสารความเป็นไปในเรื่องข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจและข่าวอาชญากรรม รองลงมาได้แก่ การอ่านเพื่อความรู้อและการศึกษา มากกว่าที่จะอ่านเพื่อความบันเทิงหรือเพื่อฆ่าเวลา

ส่วนหนังสือพิมพ์ที่กลุ่มผู้รับสัมภาษณ์อ่านมากที่สุด² ก็คือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ อันค้นรองลงมา ได้แก่ หนังสือพิมพ์เคลวินิวส์ เคลติโหม บานเมือง เป็นต้น ซึ่งแสดงลักษณะของหนังสือพิมพ์ที่กลุ่มผู้รับสัมภาษณ์อ่านว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ประเภท Popular and sensational Newspaper มากกว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ประเภท Classical Newspaper

¹ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง. ตารางที่ 191

²ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง. ตารางที่ 190

1.3 ความบ่อยครั้งในการอ่านหนังสือพิมพ์ หมายถึงจำนวนครั้งที่ผู้
เปิดรับหนังสือพิมพ์อ่านหนังสือพิมพ์ ซึ่งจะพิจารณาได้จากตารางดังนี้

ตารางที่ 37 ความบ่อยครั้งในการอ่านหนังสือพิมพ์ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ความบ่อยครั้งในการ อ่านหนังสือพิมพ์	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
อ่านประจำทุกวัน	21.2 (17)	43.5 (54)	34.8 (71)
อ่านบ่อย	57.5 (46)	35.5 (44)	44.1 (90)
นาน ๆ อ่านครั้ง	21.2 (17)	21.0 (26)	21.1 (43)
รวม	100.0 (80)	100.0 (124)	100.0 (204)

เมื่อพิจารณาถึงเรื่องความบ่อยครั้งในการอ่านหนังสือพิมพ์ สำหรับกลุ่มผู้รับสัมภาระ
ที่อ่านหนังสือพิมพ์ พบว่า กลุ่มผู้รับสัมภาระทั้ง 2 กลุ่มส่วนใหญ่จะอ่านหนังสือพิมพ์บ่อยและโดย
เฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม จะอ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำ ส่วน
กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา จะอ่านหนังสือพิมพ์บ่อย ๆ ผู้รับสัมภาระทั้ง 2 กลุ่ม มีจำนวนผู้ที่อ่าน
หนังสือพิมพ์นาน ๆ ครั้ง เป็นจำนวนร้อยละที่ใกล้เคียงกัน คือ ผู้อ่านหนังสือพิมพ์เพียงสัปดาห์
ละ 1-2 ครั้ง ไปจนถึงเดือนละครั้ง มีจำนวนน้อยมาก

1.4 ความเชื่อถือหนังสือพิมพ์ หมายถึง การที่บุคคลให้ความไว้วางใจ
และเชื่อถือหนังสือพิมพ์ในเรื่องของการเสนอข่าวสาร ซึ่งพิจารณาได้จากตารางดังนี้

ตารางที่ 38 ความเชื่อต่อหนังสือพิมพ์ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ความเชื่อต่อ หนังสือพิมพ์	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
เชื่อ 2 ใน 3 ขึ้นไป	29.3 (24)	40.3 (48)	35.8 (72)
เชื่อ 1 ใน 2 ของข่าว	59.8 (49)	47.9 (57)	52.8 (106)
เชื่อ 1 ใน 3 ของข่าว	11.0 (9)	11.8 (14)	11.4 (23)
รวม	100.0 (82)	100.0 (119)	100.0 (201)

เมื่อพิจารณาทั้งกลุ่มผู้ประกอบอาชีพทำนาและกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานพบว่า ส่วนใหญ่จะเชื่อข่าวจากหนังสือพิมพ์เพียงครั้งเดียว เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ จะเห็นได้ว่า กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาประมาณหนึ่งในสาม มีความเชื่อต่อข่าวจากหนังสือพิมพ์ 2 ใน 3 ขึ้นไป และ 2 ใน 3 เชื่อข่าวเพียงครั้งเดียว ส่วนกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานส่วนใหญ่มีความเชื่อต่อข่าว 2 ใน 3 ขึ้นไป

1.5 ความนิยมเนื้อหาต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์¹ เมื่อพิจารณาจากกลุ่มที่มีอาชีพทำนา พบว่า กลุ่มผู้ทำนาให้ความสนใจชาวในประเทศมากที่สุด โดยมีผู้อ่านมาก และอ่านเป็นประจำ อันครั้งรองลงมาได้แก่ ชาวอาชญากรรม อันดับที่ 3 ได้แก่ ชาวเกษตรกร ส่วนคอลัมน์ที่กลุ่มผู้ทำนาให้ความสนใจน้อยที่สุดคือ คอลัมน์ตอบปัญหาหัวใจ โดยที่สามในสี่ของกลุ่มตัวอย่างไม่อ่านเลย

สำหรับกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน พบว่า กลุ่มผู้ทำงานในโรงงานให้ความสนใจชาวในประเทศมากที่สุด อันดับที่รองลงมาได้แก่ชาวอาชญากรรม อันดับที่ 3 ได้แก่ การดู ภาพล่อทางด้านการเมือง ส่วนคอลัมน์ที่กลุ่มผู้ทำงานในโรงงานให้ความสนใจน้อยที่สุดคือ คอลัมน์ตอบปัญหาหัวใจ

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนี้ จะสามารถสรุปลักษณะการอ่านได้ตามตารางต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 39 ระดับของการอ่านหนังสือพิมพ์ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ระดับของการอ่าน หนังสือพิมพ์	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
สูง	3.53 (3)	11.29 (14)	8.14 (17)
กลาง	43.53 (37)	52.42 (65)	48.80 (102)
ต่ำ	52.94 (45)	36.29 (45)	43.06 (90)
รวม	100.0 (85)	100.0 (124)	100.0 (209)

ทั้งกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา และกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน ส่วนใหญ่ จะมีความดีในการอ่านหนังสือพิมพ์ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ พบว่า กลุ่มที่ทำนามีจำนวนน้อยมากไม่ถึงร้อยละ 5 ที่อ่านหนังสือพิมพ์ในระดับสูง ในขณะที่กลุ่มที่ทำงานในโรงงานมีจำนวนร้อยละ 12 ที่อ่านหนังสือพิมพ์ในระดับสูง

2.) ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านหนังสือพิมพ์กับปัจจัยอื่น ๆ

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านหนังสือพิมพ์กับปัจจัยประชากร

จากตารางที่ 41 จะพิจารณาความสัมพันธ์ได้ดังนี้

2.1.1 เพศ เพศชายมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการอ่านหนังสือพิมพ์ เมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพ 2 กลุ่ม และเมื่อพิจารณาแยกกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาและประกอบอาชีพในโรงงาน ส่วนเพศหญิงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการอ่านหนังสือพิมพ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ เมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพทั้ง 2 กลุ่ม และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ ก็จะเห็นรายละเอียดได้จากตารางดังนี้

ตารางที่ 40 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับหนังสือพิมพ์กับเพศ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา			กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน		
การเปิดรับหนังสือพิมพ์	เพศ		การเปิดรับหนังสือพิมพ์	เพศ	
	ชาย	หญิง		ชาย	หญิง
สูง	1.8 (1)	6.9 (2)	สูง	14.5 (11)	6.3 (3)
กลาง	48.2 (27)	34.5 (10)	กลาง	55.3 (42)	47.9 (23)
ต่ำ	50.0 (28)	58.6 (17)	ต่ำ	30.2 (23)	45.8 (48)
รวม	100.0 (56)	100.0 (29)	รวม	100.0 (76)	100.0 (74)

ระดับนัยสำคัญที่ $P=0.004$

ระดับนัยสำคัญที่ $P=0.006$

เมื่อพิจารณากลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา จะเห็นได้ว่าเพศหญิงอ่านหนังสือพิมพ์ในระดับต่ำกว่าเพศชาย และการเปิดรับหนังสือพิมพ์ของเพศชายจะอยู่ในระดับกลางเป็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณากลุ่มที่ทำในโรงงาน พบว่า เพศชายจะมีการเปิดรับหนังสือพิมพ์ในระดับสูงมากกว่าเพศหญิง แสดงให้เห็นว่า เพศชายจะมีการเปิดรับหนังสือพิมพ์สูง ในขณะที่เพศหญิงจะมีการเปิดรับหนังสือพิมพ์ต่ำ

ตารางที่ 41 คาสหสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับหนังสือพิมพ์กับปัจจัยประชากร จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ปัจจัยประชากร	คาสหสัมพันธ์การเปิดรับหนังสือพิมพ์แยกตามกลุ่มอาชีพ	รวมทั้ง
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน 2 กลุ่ม
1. เพศ		
ชาย	0.25	0.30
หญิง	-0.25	-0.30
2. อายุ		
15-29 ปี	0.23 *	N.S.
30-54 ปี	N.S.	N.S.
55 ปีขึ้นไป	-0.14 *	N.S.
3. สถานภาพสมรส		
โสด	0.18 *	N.S.
สมรส	-0.18 *	N.S.
4. การมีบุตร		
4-6 คน	N.S.	N.S.
7-12 คน	N.S.	N.S.
5. ขนาดครอบครัว		
ต่ำกว่า 6 คน	N.S.	N.S.
7 คนขึ้นไป	N.S.	N.S.

ระดับนัยสำคัญที่ $P = 0.001$

* = ระดับนัยสำคัญที่ $P < 0.05$

N.S. = ระดับนัยสำคัญที่ $P > 0.05$

2.1.2 อายุ ผู้ที่มีอายุในช่วง 15-29 ปี จะมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับหนังสือพิมพ์ เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ แต่เมื่อพิจารณาแยกกลุ่ม พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ทำนาเท่านั้น ซึ่งแสดงว่า บุคคลที่มีอายุในช่วง 15-29 ปี จะมีการเปิดรับหนังสือพิมพ์สูง ส่วนผู้ที่มีอายุในช่วง 30-54 ปี และ 55 ปีขึ้นไปนั้น พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญในทิศทางตรงกันข้ามกับการเปิดรับหนังสือพิมพ์ เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ อันแสดงว่าหากบุคคลมีอายุมากขึ้นจะมีการเปิดรับสื่อมวลชนลดลง

2.1.3 สถานภาพสมรส สถานภาพสมรสจะมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับหนังสือพิมพ์ เมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งหมด แต่พบว่า เมื่อแยกกลุ่มอาชีพ เฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีแนวโน้มว่า ถ้าบุคคลยังเป็นโสดจะมีการเปิดรับหนังสือพิมพ์สูง ส่วนบุคคลที่สมรสแล้ว จะมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญในทิศทางตรงกันข้ามกับการเปิดรับหนังสือพิมพ์ เมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งหมด และพบว่าเมื่อแยกกลุ่มอาชีพ เฉพาะกลุ่มผู้ทำนาเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ถ้าบุคคลที่สมรสแล้วจะมีการเปิดรับหนังสือพิมพ์ต่ำ

2.1.4 การมีบุตร ผู้ที่มีบุตรต่ำกว่า 3 คน ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับหนังสือพิมพ์ ส่วนผู้ที่มีบุตร 4-6 คน และ 7-12 คน พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญในทิศทางตรงกันข้ามกับการเปิดรับหนังสือพิมพ์ เฉพาะเมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีบุตรมากกว่า 3 คน จะมีการเปิดรับหนังสือพิมพ์ต่ำ

2.1.5 ขนาดครอบครัว บุคคลที่มีขนาดครอบครัวต่ำกว่า 6 คน จะมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับหนังสือพิมพ์ เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ แต่ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเมื่อแยกกลุ่มอาชีพ บุคคลที่มีขนาดของครอบครัวเล็กจะมีการเปิดรับสื่อมวลชนสูง ส่วนผู้ที่มีครอบครัวขนาดใหญ่เกิน 7 คน ความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับการเปิดรับหนังสือพิมพ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ เฉพาะเมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งแสดงให้เห็นแนวโน้มว่า บุคคลที่มีจำนวนคนในครอบครัวเกินกว่า 7 คน จะมีการเปิดรับหนังสือพิมพ์ต่ำ

ตารางที่ 42 คาสหสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับหนังสือพิมพ์กับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม	คาสหสัมพันธ์การเปิดรับหนังสือพิมพ์แยกตามกลุ่มอาชีพ		รวมทั้ง
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	2 กลุ่ม
1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	0.26	0.28	0.13 *
2. การศึกษา			
ต่ำกว่า 4 ปี	-0.23 *	-0.30	-0.36
5-10 ปี	0.18 *	N.S.	0.17 *
11-16 ปี	0.26	0.37	0.36
3. อาชีพของบิดา			
เกษตรกร	-0.25	N.S.	-0.27
ประกอบอาชีพอื่น	0.24	N.S.	0.26
4. การศึกษาของบิดา			
5 ปีขึ้นไป	0.22 *	0.13 *	0.22
5. ภาวะหนี้สิน			
มี	N.S.	N.S.	-0.12 *
6. การปลื้มตัวออกจากสังคม (ระทมต่ำ)	0.20 *	0.44	0.38
7. ประสบการณ์การทำงาน			
มาก	N.S.	0.19 *	NONE
ปานกลาง	-0.17 *	-0.20 *	NONE
น้อย	0.13 *	N.S.	NONE
8. ความเคร่งศาสนา	-0.14 *	N.S.	N.S.

ระคนัยสำคัญที่ $P=0.001$

* ระคนัยสำคัญที่ $P < 0.05$

N.S. = ระคนัยสำคัญที่ $P > 0.05$

NONE = ไม่สามารถหาคาสหสัมพันธ์ได้

2.1.6 ค่าสนา ค่าสนาไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการเปิดรับหนังสือพิมพ์เลย

2.1.7 ภูมิลาเนาเคิม ภูมิลาเนาเคิมไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการเปิดรับหนังสือพิมพ์เลย

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างกาารเปิดรับหนังสือพิมพ์กับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม จากตารางที่ 42 จะพิจารณาความสัมพันธ์ไ้ดังนี้

2.2.1 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการอ่านหนังสือพิมพ์ เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ และเมื่อพิจารณาแยกกลุ่ม พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเช่นเดียวกัน ซึ่ง มีรายละเอียดดังตาราง Cross-tabulation ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 43 ความสัมพันธ์ระหว่างกาารเปิดรับหนังสือพิมพ์กับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา				กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน			
กาารเปิดรับหนังสือพิมพ์	สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม			กาารเปิดรับหนังสือพิมพ์	สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม		
	สูง	กลาง	ต่ำ		สูง	กลาง	ต่ำ
สูง	25.0 (1)	4.3 (2)	0.0 (0)	สูง	33.3 (3)	13.1 (3)	4.4 (2)
กลาง	50.0 (2)	50.0 (23)	34.3 (12)	กลาง	55.6 (5)	59.4 (41)	41.3 (19)
ต่ำ	25.0 (1)	45.7 (21)	65.7 (23)	ต่ำ	11.1 (1)	27.5 (19)	54.4 (25)
รวม	100.0 (4)	100.0 (46)	100.0 (35)	รวม	100.0 (9)	100.0 (69)	100.0 (46)

ระดับนัยสำคัญที่ $P=0.03$

ระดับนัยสำคัญที่ $P=0.005$

ทั้งกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาและกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน มีลักษณะการกระจายของข้อมูลที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ผู้ที่มีการเปิดรับหนังสือพิมพ์ในระดับสูงจะมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับสูงคิดเป็นจำนวนร้อยละมากกว่าผู้อ่านหนังสือพิมพ์ในระดับกลางและระดับต่ำ ดังนั้น บุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูงจะมีการเปิดรับสื่อมวลชนสูงด้วย

2.2.2 การศึกษา การศึกษาในระดับต่ำกว่า 4 ปี มีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามอย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับหนังสือพิมพ์ ส่วนการศึกษาในระดับอื่นมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน กล่าวคือ ถ้ามีการศึกษาสูงขึ้นจะมีการอ่านหนังสือพิมพ์มากขึ้น ดังแสดงรายละเอียดตามตาราง Cross-tabulation ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 44 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับหนังสือพิมพ์กับการศึกษา จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา				กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน			
การเปิดรับหนังสือพิมพ์	การศึกษา			การเปิดรับหนังสือพิมพ์	การศึกษา		
	ต่ำกว่า 4 ปี	5-10ปี	11-16ปี		ต่ำกว่า 4 ปี	5-10ปี	11-16ปี
สูง	3.1 (2)	0.0 (0)	25.0 (1)	สูง	2.0 (1)	10.9 (5)	29.6 (8)
กลาง	36.9 (24)	60.0 (9)	75.0 (3)	กลาง	47.1 (24)	58.7 (27)	51.9 (14)
ต่ำ	60.0 (39)	40.0 (6)	0.0 (0)	ต่ำ	50.9 (26)	30.4 (14)	18.5 (5)
รวม	100.0 (65)	100.0 (15)	100.0 (4)	รวม	100.0 (51)	100.0 (46)	100.0 (27)

ระดับนัยสำคัญที่ $P=0.004$

ระดับนัยสำคัญที่ $P=0.001$

ทั้ง 2 กลุ่มที่อาชีพที่มีการเปิดรับหนังสือพิมพ์ในระดับสูงเป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับ 11-16 ปี เป็นส่วนใหญ่ ผู้มีการศึกษาในระดับกลางจะเปิดรับหนังสือพิมพ์ในระดับกลาง ในทำนองเดียวกัน ผู้มีการศึกษาต่ำ ส่วนใหญ่ก็อ่านหนังสือพิมพ์น้อยมากด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ถ้าบุคคลมีการศึกษาสูงขึ้น การเปิดรับหนังสือพิมพ์จะสูงขึ้นด้วย

2.2.3 อาชีพของบิดา สำหรับบุคคลที่มีบิดาเป็นเกษตรกร พบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับหนังสือพิมพ์ เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ แต่เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มจะพบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ เฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาเท่านั้น สำหรับบุคคลที่มีบิดาประกอบอาชีพอื่น พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับหนังสือพิมพ์ เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ แต่เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มจะพบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ เฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาเท่านั้น จะพิจารณารายละเอียดได้จากตารางดังนี้

ตารางที่ 45 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับหนังสือพิมพ์กับอาชีพของบิดา จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา			กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน		
การเปิดรับหนังสือพิมพ์	อาชีพของบิดา		การเปิดรับหนังสือพิมพ์	อาชีพของบิดา	
	เกษตรกร	ประกอบอาชีพอื่น		เกษตรกร	ประกอบอาชีพอื่น
สูง	0.0 (0)	14.3 (3)	สูง	8.0 (4)	14.5 (10)
กลาง	45.2 (28)	38.1 (8)	กลาง	52.0 (26)	52.2 (36)
ต่ำ	54.8 (34)	47.6 (10)	ต่ำ	40.0 (20)	33.3 (23)
รวม	100.0 (62)	100.0 (21)	รวม	100.0 (50)	100.0 (69)

ระดับนัยสำคัญที่ $P=0.003$

$P>0.05$

จะเห็นได้ว่า กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาผู้ที่มีการเปิดรับหนังสือพิมพ์ในระดับสูงนั้น เป็นผู้ที่บิดาประกอบอาชีพอื่นมากกว่าผู้ที่บิดาเป็นเกษตรกร ส่วนผู้ที่มีการเปิดรับหนังสือพิมพ์ในระดับกลางและต่ำ พบว่า บิดาประกอบอาชีพเกษตรกรเสียเป็นส่วนใหญ่ เช่นเดียวกับกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน ผู้ที่มีการเปิดรับหนังสือพิมพ์ในระดับสูงจะมีบิดาประกอบอาชีพอื่น ผู้ที่มีบิดาประกอบอาชีพเกษตรกรมีการอ่านหนังสือพิมพ์น้อย สรุปได้ว่า ผู้ที่บิดาประกอบอาชีพเกษตรกร จะเปิดรับหนังสือพิมพ์น้อย ส่วนผู้ที่บิดาประกอบอาชีพอื่นจะเปิดรับหนังสือพิมพ์สูง

2.2.4 การศึกษาของบิดา การศึกษาของบิดาผู้รับสัมภาษณ์ ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า 4 ปี พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการ เปิดรับหนังสือพิมพ์เลย ส่วนผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า 5 ปี จะมีความสัมพันธ์อย่าง มีระดับนัยสำคัญกับการ เปิดรับหนังสือพิมพ์ทั้งเมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ และเมื่อ พิจารณาแยกกลุ่มอาชีพ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บุคคลที่มีบิดามีการศึกษาสูงกว่า 5 ปี จะมี การ เปิดรับหนังสือพิมพ์สูง

2.2.5 ภาวะหนี้สิน ผู้ที่มีหนี้สินจะมีความสัมพันธ์ในทิศทาง ตรงข้ามกับการ เปิดรับหนังสือพิมพ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ เมื่อพิจารณารวมผู้รับสัมภาษณ์ ทั้งหมด แต่ไม่พบความสัมพันธ์เมื่อแยกกลุ่มอาชีพ สรุปได้ว่า บุคคลที่มีหนี้สินน่าจะมี การ เปิดรับหนังสือพิมพ์ต่ำ

2.2.6 การปลีกตัวออกจากสังคม ผู้ที่มีการปลีกตัวออกจาก สังคมในระดับต่ำ จะมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณารวมกลุ่ม อาชีพทั้งหมด และเมื่อพิจารณาแยกกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาและกลุ่มที่ประกอบอาชีพ ในโรงงานพบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเช่นเดียวกัน ทั้งรายละเอียดใน ตารางต่อไปนี้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 46 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับหนังสือพิมพ์กับการปลีกรัฐออกจากสังคม
จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา				กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน			
การเปิดรับ หนังสือพิมพ์	การปลีกรัฐออกจากสังคม			การเปิดรับ หนังสือพิมพ์	การปลีกรัฐออกจากสังคม		
	สูง	กลาง	ต่ำ		สูง	กลาง	ต่ำ
สูง	9.1 (1)	1.7 (1)	6.7 (1)	สูง	0.0 (0)	5.0 (4)	25.6 (10)
กลาง	36.4 (4)	44.1 (26)	46.7 (7)	กลาง	40.0 (2)	48.7 (39)	61.6 (24)
ต่ำ	54.5 (6)	54.2 (32)	46.6 (7)	ต่ำ	60.0 (3)	46.3 (37)	12.8 (5)
รวม	100.0 (11)	100.0 (59)	100.0 (15)	รวม	100.0 (5)	100.0 (80)	100.0 (34)

$P > 0.05$

ระดับนัยสำคัญที่ $P=0.000$

สำหรับผู้รับสัมภาษณ์ที่ประกอบอาชีพทำนา พบว่า ผู้ที่มีการเปิดรับหนังสือพิมพ์
ต่ำเป็นผู้ที่มีการปลีกรัฐออกจากสังคมสูง นอกนั้นมีผู้ไม่สามารถอธิบายได้ชัดเจน ส่วน
กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานที่มีการเปิดรับหนังสือพิมพ์ในระดับสูง จะพบว่า ผู้ที่มีการ
ปลีกรัฐออกจากสังคมในระดับต่ำเป็นผู้ที่มีการอ่านหนังสือพิมพ์น้อยและผู้ที่มีการปลีกรัฐออก
จากสังคมในระดับสูง ระดับกลาง จะเป็นผู้ที่อ่านหนังสือพิมพ์น้อยมาก แสดงให้เห็นว่า
บุคคลที่มีการปลีกรัฐออกจากสังคมจะมีการเปิดรับหนังสือพิมพ์ต่ำด้วย

2.2.7 ประสบการณ์การทำงาน เฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพ
 ในโรงงาน พบว่า ประสบการณ์การทำงานมากจะมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ
 กับการเปิดรับหนังสือพิมพ์ และพบว่า ทั้งกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาและกลุ่มที่ประกอบ
 อาชีพในโรงงาน ที่มีประสบการณ์การทำงานปานกลาง จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรง
 ข้ามกับการเปิดรับหนังสือพิมพ์อย่างมีระดับนัยสำคัญและพบว่า เฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพ
 ทำนาที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย จะมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิด
 รับหนังสือพิมพ์ จึงน่าจะพิจารณาได้ว่า กลุ่มที่ทำงานในโรงงานและมีประสบการณ์ทำงาน
 มากนั้นจะมีการเปิดรับหนังสือพิมพ์สูงและกลุ่มที่ทำนาซึ่งมีประสบการณ์ทำงานน้อยจะมีการ
 เปิดรับหนังสือพิมพ์สูง ส่วนการมีประสบการณ์ทำงานปานกลางนั้น จะมีการเปิดรับ
 หนังสือพิมพ์ต่ำ

2.2.8 ความเคร่งศาสนา เฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา
 เท่านั้นที่พบว่า ความเคร่งศาสนา มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับ
 หนังสือพิมพ์ในทิศทางตรงข้าม แสดงว่า ถ้าบุคคลใดมีความเคร่งศาสนาสูง การเปิดรับ
 หนังสือพิมพ์จะต่ำ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การเปิดรับหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กับ
 ปัจจัยประชากรและปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมในระบอบที่ต่างกันออกไป ยกเว้น ปัจจัย
 ศาสนาและภูมิลาเนาเดิม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข. วิทยุ

1.) ลักษณะพฤติกรรมโดยทั่วไป พิจารณาได้ตามหัวข้อต่อไปนี้

1.1 การเปิดรับวิทยุ วิเคราะห์รายละเอียดได้จากตารางดังนี้

ตารางที่ 47 การเปิดรับวิทยุ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

การเปิดรับวิทยุ	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
ฟัง	81.0 (119)	83.8 (124)	82.4 (243)
ไม่ฟัง	19.0 (28)	16.2 (24)	17.6 (52)
รวม	100.0 (147)	100.0 (148)	100.0 (295)

การเปิดรับวิทยุของกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งสองอาชีพนี้ มีลักษณะใกล้เคียง กล่าวคือ มีการฟังวิทยุมากกว่าร้อยละ 80

สาเหตุที่ไม่ฟังวิทยุ¹ สำหรับกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา ได้แก่ การไม่สนใจ และไม่มีเวลา ไม่มีวิทยุ ส่วนกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานให้เหตุผลว่า ไม่มีวิทยุ และไม่สนใจ ไม่มีเวลา

1.2 ความถี่ในการฟังวิทยุ หมายถึง จำนวนครั้งที่รับฟังวิทยุต่อ

1 สัปดาห์ ดังแสดงรายละเอียดในตาราง

¹ ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง. ตารางที่ 196

ตารางที่ 48 ความถี่ในการรับฟังวิทยุ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ความบ่อยครั้งใน การฟังวิทยุ	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
ฟังทุกวันเป็นประจำ	60.3 (70)	67.5 (83)	64.0 (153)
ฟังบ้างแต่ไม่ทุกวัน	39.7 (46)	32.5 (40)	36.0 (86)
รวม	100.0 (116)	100.0 (123)	100.0 (239)

สำหรับเรื่องความถี่ในการรับฟังวิทยุ นั้น พบว่า กลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ส่วนใหญ่จะ
มีการรับฟังวิทยุเป็นประจำทุกวัน

1.3 สถานีวิทยุที่รับฟัง¹ เกี่ยวกับสถานีวิทยุที่รับฟังนั้น มีสถานีวิทยุ
ถึง 16 แห่ง ได้แก่ สถานีวิทยุของพล.1 อสมท. สถานีวิทยุสามมิตรสกลวัน สถานีวิทยุ
ประเทศไทย สถานีวิทยุทหารอากาศ สถานีวิทยุทหารเรือ สถานีวิทยุกรมการรักษาดินแดน
สถานีวิทยุหนึ่ง ปณ. สถานีวิทยุ ปตอ. สถานีวิทยุ วพท.705 สถานีวิทยุ
กรป.กลาง สถานีวิทยุเสียงสามยอด สถานีวิทยุยานเกราะ สถานีวิทยุธรรมศาสตร์
สถานีวิทยุ ททบ. และสถานีวิทยุจุฬา โดยที่ผู้รับสัมภาษณ์กลุ่มที่ประกอบอาชีพการทำนา
รับฟังสถานีวิทยุประเทศไทย เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาได้แก่สถานีวิทยุของทหาร และสถานี
วิทยุอื่น ๆ ส่วนกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ที่ทำงานในโรงงานจะรับฟัง สถานีวิทยุอื่น ๆ เป็นส่วน
ใหญ่ พอ ๆ กับการรับฟังจากสถานีวิทยุทหาร และรับฟังสถานีวิทยุประเทศไทยน้อยที่สุด
อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีการรับฟังสถานีวิทยุที่ต่างกันไป แต่ในเรื่องของการรับฟัง
ข่าวจากทางวิทยุแล้ว ผู้รับสัมภาษณ์จะฟังข่าวจากสถานีวิทยุประเทศไทยซึ่งได้รับการถ่ายทอด
ไปยังสถานีต่าง ๆ

¹ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง. ตารางที่ 197

1.4 เวลาในการรับฟังวิทยุ พิจารณาได้จากตารางดังนี้

ตารางที่ 49 เวลาในการรับฟังวิทยุ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

เวลาในการฟังวิทยุ	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพพำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
ไม่แน่นอน	35.2 (38)	20.3 (24)	27.4 (62)
6.00 น.-18.00 น.	30.5 (33)	45.8 (54)	38.5 (87)
18.00 น.-24.00 น.	34.3 (37)	33.9 (40)	34.1 (77)
รวม	100.0 (108)	100.0 (118)	100.0 (226)

เรื่องเวลาในการฟังวิทยุ นั้น พบว่า กลุ่มที่ประกอบอาชีพพำนาจะมีเวลาในการรับฟังวิทยุไม่แน่นอน รองลงมาคือผู้รับฟังวิทยุช่วง 6.00 - 18.00 น. และช่วง เวลา 18.00 น. - 24.00 น. เป็นจำนวนร้อยละที่ใกล้เคียงกัน ส่วนกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานนิยมฟังวิทยุระหว่างเวลา 6.00 - 18.00 น. มากที่สุด

1.5 ระยะเวลาที่ฟังวิทยุ หมายถึงระยะเวลาที่ใช้ไปในการฟังวิทยุแต่ละครั้ง ก็มีรายละเอียดในตารางดังนี้

ตารางที่ 50 ระยะเวลาที่ฟังวิทยุ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ระยะเวลาที่ฟังวิทยุ	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
ต่ำกว่า 30 นาที	21.2 (24)	23.3 (28)	22.3 (52)
30 นาทีขึ้นไป	78.8 (89)	76.7 (92)	77.7 (181)
รวม	100.0 (113)	100.0 (120)	100.0 (233)

ในเรื่องระยะเวลาที่รับฟังวิทยุ พบว่าทั้งกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ที่มีอาชีพทำนา และกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ที่ทำงานในโรงงาน จะมีการรับฟังวิทยุนานมากกว่า 30 นาที ผู้รับสัมภาษณ์ที่รับฟังวิทยุต่ำกว่า 30 นาที มีจำนวนน้อยมาก โดยมีวัตถุประสงค์ในการฟังวิทยุว่า¹ เป็นการให้ความบันเทิงเป็นเพื่อนแก้เหงา และเพื่อรับฟังข่าวสาร โดยมีจำนวนร้อยละที่ใกล้เคียงกัน สำหรับกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาพบว่า มีวัตถุประสงค์ในการฟังวิทยุเพื่อการรับฟังข่าวสารคิดเป็นมากกว่าที่จะฟังเพื่อความบันเทิง ส่วนกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนานั้นจะฟังวิทยุเพื่อความบันเทิงมากกว่าการรับฟังข่าวสาร

¹ รายละเอียดในภาคผนวก ง. ตารางที่ 198

1.6 ความเชื่อต่อข่าวจากวิทยุ พิจารณาได้จากตารางดังนี้

ตารางที่ 51 ความเชื่อต่อข่าวจากวิทยุ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ความเชื่อต่อข่าวจากวิทยุ	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
เชื่อ 2 ใน 3 ขึ้นไป	45.9 (51)	48.7 (58)	47.4 (109)
เชื่อ 1 ใน 2	44.1 (49)	38.7 (46)	41.3 (95)
เชื่อ 1 ใน 3	9.9 (11)	12.6 (15)	11.3 (26)
รวม	100.0 (111)	100.0 (119)	100.0 (230)

ในเรื่องความเชื่อต่อข่าวจากวิทยุ จะเห็นได้ว่า กลุ่มที่ประกอบอาชีพการทำนา จะเชื่อข่าวประมาณ 2 ใน 3 ของข่าว และเชื่อครึ่งก็ยังมีจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานประมาณครึ่งหนึ่งจะให้ความสนใจในสื่อวิทยุเป็นอย่างมาก คือมีความเชื่อต่อข่าว 1 ใน 2 ของข่าว มีจำนวนร้อยละ 39 ซึ่งน้อยกว่าถึง 10 เปอร์เซ็นต์.

1.7 รายการวิทยุที่ชอบฟัง¹ เมื่อพิจารณากลุ่มที่ประกอบอาชีพ ทำนา พบว่า รายการวิทยุที่มีผู้นิยมฟังบ่อยและฟังประจำมากที่สุด คือรายการข่าวชาวบ้าน อันคัมรองลงมาได้แก่ รายการข่าวภายในประเทศและข่าวต่างประเทศเป็นอันคัมสาม นอกจากนี้ รายการวิทยุที่กลุ่มผู้ทำนานิยมรับฟังน้อยหรือมีผู้ไม่ฟังเลยคือรายการสอน ภาษาต่างประเทศ

ส่วนกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำงานในโรงงาน พบว่า รายการวิทยุที่มี จำนวนผู้รับฟังบ่อยและฟังประจำมากที่สุดคือ รายการข่าวชาวบ้าน รองลงมาได้แก่ รายการข่าวต่างประเทศและรายการเพลงลูกทุ่ง (ร้อยละ 59) นอกจากนี้รายการวิทยุ ที่กลุ่มผู้ทำในโรงงานไม่ค่อยนิยมฟัง มีจำนวนผู้ไม่รับฟังมากที่สุดคือรายการเพลงคลาสสิก

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ พอจะสรุประคับของการฟังวิทยุได้ดังตาราง
ต่อไปนี้

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง. ตารางที่ 193 - 195

ตารางที่ 52 ระดับของการฟังวิทยุ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ระดับของการฟังวิทยุ	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
สูง	2.52 (3)	2.42 (3)	2.47 (6)
กลาง	39.50 (47)	46.77 (58)	43.21 (105)
ต่ำ	57.98 (69)	50.81 (63)	54.32 (132)
รวม	100.0 (119)	100.0 (124)	100.0 (243)

พิจารณาได้ว่า ทั้งกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาและกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานจะมีระดับของการรับฟังวิทยุอยู่ในระดับต่ำเป็นส่วนใหญ่ และมีการเปิดรับวิทยุในระดับสูงน้อยมาก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 53 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับวิทยุกับปัจจัยประชากร จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ปัจจัยประชากร	ค่าสหสัมพันธ์การเปิดรับวิทยุ กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	ค่าสหสัมพันธ์การเปิดรับวิทยุ แยกตามกลุ่มอาชีพ กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	รวมทั้ง 2 กลุ่ม
1. เพศ			
ชาย	0.17 *	0.17 *	0.17 *
หญิง	-0.17 *	-0.17 *	-0.17 *
2. สถานภาพสมรส			
โสด	N.S.	0.14*	0.14*
สมรส	N.S.	-0.14*	-0.14*
3. การมีบุตร			
0-3 คน	N.S.	-0.14*	-0.11*
4. ขนาดครอบครัว			
ต่ำกว่า 6 คน	N.S.	N.S.	0.10*

* ระบุด้วยสัญลักษณ์ P < 0.05

N.S. ระบุด้วยสัญลักษณ์ P > 0.05

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.) ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับวิทยุกับปัจจัยอื่น ๆ

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับวิทยุกับปัจจัยประชากร

จากตารางที่ 53 จะพิจารณาความสัมพันธ์ได้ดังนี้

2.1.1 เพศ เพศชายมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับวิทยุอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งเมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งหมด และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ ส่วนเพศหญิงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการเปิดรับวิทยุ ทั้งเมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งหมดและเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ อาจสรุปแนวโน้มได้ว่า บุคคลที่เป็นเพศชายจะมีการเปิดรับวิทยุสูง ในขณะที่บุคคลที่เป็นเพศหญิงจะมีการเปิดรับวิทยุต่ำ

2.1.2 อายุ อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับวิทยุอย่างมีระดับนัยสำคัญ

2.1.3 สถานภาพสมรส บุคคลที่เป็นโสดจะมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับวิทยุอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ แต่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงานเท่านั้น แสดงว่า บุคคลที่เป็นโสด จะมีการเปิดรับวิทยุสูง ส่วนบุคคลที่สมรสแล้วจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการฟังวิทยุ เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ ทั้งนี้พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงานเท่านั้น ซึ่งแสดงว่า บุคคลที่สมรสแล้วจะมีการเปิดรับวิทยุต่ำ

2.1.4 จำนวนบุตร ผู้ที่มีบุตรจำนวนต่ำกว่า 3 คน จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการเปิดรับวิทยุอย่างมีระดับนัยสำคัญ เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ และเฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงานเท่านั้น แสดงว่า บุคคลที่มีบุตรต่ำกว่า 3 คน จะมีการเปิดรับวิทยุต่ำ ส่วนผู้ที่มีบุตรจำนวนสูงกว่า 3 คน ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการเปิดรับวิทยุ

2.1.5 ขนาดครอบครัว ผู้ที่มีจำนวนคนในครอบครัวต่ำกว่า 6 คน จะมีความสัมพันธ์กับการ เบิครับวิฑูอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารวมทั้ง สองกลุ่มอาชีพ แต่ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มอาชีพ ส่วน ผู้ที่มีจำนวนคนในครอบครัวมากกว่า 7 คน ขึ้นไป ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ เลย แสดงว่า ถ้าบุคคลที่มีจำนวนคนในครอบครัวต่ำกว่า 6 คน จะมีการ เบิครับวิฑูสูง

2.1.6 ศาสนา ศาสนาไม่มีความสัมพันธ์กับการ เบิครับวิฑู อย่างมีระดับนัยสำคัญ

2.1.7 ภูมิลำเนาเดิม ภูมิลำเนาเดิมไม่มีความสัมพันธ์กับการ เบิครับวิฑูอย่างมีระดับนัยสำคัญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 54 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับวิทยุกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม
จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม	ค่าสหสัมพันธ์การเปิดรับวิทยุแยกตามกลุ่มอาชีพ		รวมทั้ง 2 กลุ่ม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
1. สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม	0.20*	0.14*	0.14*
2. การศึกษา			
ต่ำกว่า 4 ปี	-0.23*	-0.23*	-0.24
5-10 ปี	0.16*	N.S.	0.13*
11-16 ปี	0.16*	0.18*	0.17
3. การปลีกตัวออกจาก สังคม (ระดับต่ำ)	N.S.	0.31	0.23

ระดับนัยสำคัญที่ $P = 0.001$

* ระดับนัยสำคัญที่ $P < 0.05$

N.S. = ระดับนัยสำคัญที่ $P > 0.05$

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับวิทยุกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม จากตารางที่ 54 จะพิจารณาความสัมพันธ์ได้ดังนี้

2.2.1 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการเปิดรับวิทยุ ทั้งเมื่อพิจารณารวมผู้รับสัมภาษณ์ทั้งหมด และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ แสดงให้เห็นแนวโน้มว่า ถ้าบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูง จะมีการเปิดรับวิทยุสูงด้วย

2.2.2 การศึกษา การศึกษาระดับต่ำกว่า 4 ปี มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติในทิศทางตรงกันข้ามกับการเปิดรับวิทยุ เมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพทั้งสองกลุ่ม และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บุคคลที่มีระดับการศึกษาต่ำ จะมีการเปิดรับวิทยุต่ำด้วย ส่วนผู้ที่มีการศึกษาในระดับ 5-10 ปี นั้น มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการเปิดรับวิทยุ เมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพทั้งสองกลุ่ม แต่เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มอาชีพ พบว่า เฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้ที่มีการศึกษาในระดับ 11-16 ปีนั้น จะมีการเปิดรับวิทยุสูง เมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพทั้งสองกลุ่ม และเมื่อพิจารณาแยกแต่ละกลุ่มอาชีพ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บุคคลที่มีการศึกษาสูงกว่า 5 ปี จะมีการเปิดรับวิทยุสูงขึ้นด้วย

2.2.3 การปลีคว์ออกจากสังคม ผู้ที่มีการปลีคว์ออกจากสังคมในระดั้ต่ำ พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการเปิดรับวิทยุ เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ แต่เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานเท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บุคคลที่มีการปลีคว์ออกจากสังคมในระดั้ต่ำ จะมีการเปิดรับวิทยุสูงขึ้น

2.2.4 อาชีพของบิดา อาชีพของบิดาไม่มีความสัมพันธ์
อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับวิทย์

2.2.5 การศึกษาของบิดา การศึกษาของบิดา ไม่มีความ
สัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับวิทย์

2.2.6 ภาวะหนี้สิน การมีหนี้สินหรือไม่มีหนี้สิน ไม่มีความ
สัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับวิทย์

2.2.7 ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์ในการทำงาน
ไม่ว่าจะมีประสบการณ์มาก ปานกลาง หรือน้อย ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัย
สำคัญทางสถิติกับการเปิดรับวิทย์

2.2.8 ความเคร่งศาสนา ความเคร่งศาสนา ไม่มีความ
สัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับวิทย์

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การเปิดรับวิทย์มีความสัมพันธ์กับ
ปัจจัยประชากร และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับที่แตกต่างกันไป ยกเว้น
ปัจจัยในเรื่อง อายุ ศาสนา ภูมิลำเนาเดิม อาชีพของบิดา การศึกษาของบิดา
ภาวะหนี้สิน ประสบการณ์การทำงาน และความเคร่งศาสนา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค. โทรทัศน์

1.) ลักษณะพฤติกรรมโดยทั่วไป พิจารณาได้ตามหัวข้อต่อไปนี้

1.1 การเปิดรับโทรทัศน์

ตารางที่ 55 การเปิดรับโทรทัศน์ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

การเปิดรับโทรทัศน์	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
ชม	51.7	65.5	58.6
	(76)	(97)	(173)
ไม่ชม	48.3	34.5	41.4
	(66)	(51)	(122)
รวม	100.0	100.0	100.0
	(147)	(148)	(295)

ในเรื่องการเปิดรับโทรทัศน์ จากตารางที่ 55 พบว่า กว่าครึ่งของกลุ่มที่ประกอบอาชีพการทำนานั้น มีการรับชมโทรทัศน์ ส่วนผู้ไม่ชมโทรทัศน์มีจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน ผู้รับสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ จะมีการรับชมโทรทัศน์เป็นจำนวนร้อยละมากกว่ากลุ่มผู้ทำนา

สำหรับสาเหตุที่มีผู้ไม่ชมโทรทัศน์¹ เป็นจำนวนมากนั้น ส่วนใหญ่แล้วเนื่องมาจากการไม่มีโทรทัศน์

1.2 ความถี่ในการชมโทรทัศน์ หมายถึงจำนวนครั้งที่ดูโทรทัศน์ต่อสัปดาห์ ดังรายละเอียดจากตารางต่อไปนี้

¹ ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง. ตารางที่ 203

ตารางที่ 56 ความถี่ในการชมโทรทัศน์ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ความถี่ในการ ชมโทรทัศน์	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
ทุกวัน	59.2 (45)	65.6 (63)	62.8 (108)
บ่อยแต่ไม่ทุกวัน	30.3 (23)	22.9 (22)	26.2 (45)
นาน ๆ ครั้ง	10.5 (8)	11.5 (11)	11.0 (19)
รวม	100.0 (76)	100.0 (96)	100.0 (172)

สำหรับผู้รับสัมภาษณ์ที่มีการเปิดรับโทรทัศน์นั้น จะเห็นได้ว่า ส่วนใหญ่แล้ว จะดูกันเป็นประจำทุกวัน คือทั้ง 2 กลุ่ม จะดูโทรทัศน์ทุกวัน และส่วนกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ ที่ดูนาน ๆ ครั้ง คือสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง นั้น มีจำนวนไม่มาก

1.3 เวลาที่ชมโทรทัศน์ หมายถึง ช่วงเวลาที่มีการเปิดรับโทรทัศน์
 ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 57 เวลาที่ชมโทรทัศน์ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

เวลาที่ชมโทรทัศน์	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
ตั้งแต่เปิดสถานี-18.00 น.	12.2 (9)	16.7 (16)	14.7 (25)
18.00 - 20.00 น.	66.2 (49)	53.1 (51)	58.8 (100)
20.00 น.ขึ้นไป	21.6 (6)	30.2 (29)	26.5 (45)
รวม	100.0 (64)	100.0 (96)	100.0 (170)

ช่วงระยะเวลาที่มีการชมโทรทัศน์มากที่สุดนั้น (ตารางที่ 57) คือช่วง
 เวลาตั้งแต่ 18.00 น. - 20.00 น. เป็นช่วงที่มีผู้เปิดรับโทรทัศน์มากที่สุด ส่วนช่วง
 เวลาตั้งแต่ 20.00 น.ขึ้นไป มีผู้ชมโทรทัศน์เป็นจำนวนรองลงมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.4 ระยะเวลาที่ชมโทรทัศน์ หมายถึงระยะเวลาที่ใช้ไปในการชมโทรทัศน์แต่ละครั้ง ดังปรากฏรายละเอียดในตาราง

ตารางที่ 58 ระยะเวลาที่ชมโทรทัศน์ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ระยะเวลาที่ชมโทรทัศน์	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
ต่ำกว่า 1 ช.ม.- 1 ช.ม.	37.0 (27)	17.7 (17)	26.0 (44)
1 ช.ม.ขึ้นไป	63.0 (46)	82.3 (79)	74.0 (125)
รวม	100.0 (73)	100.0 (96)	100.0 (169)

เมื่อพิจารณาระยะเวลาที่ชมโทรทัศน์ จะเห็นว่า กลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งสองกลุ่มอาชีพ ส่วนใหญ่จะชมโทรทัศน์เป็นระยะเวลานาน ตั้งแต่ 1 ชั่วโมงขึ้นไป

1.5 สถานีโทรทัศน์ที่นิยมรับชม สำหรับเรื่องสถานีโทรทัศน์ ที่ผู้รับสัมภาษณ์ชอบมากที่สุด ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ของ 5 และสถานีโทรทัศน์ของ 7 ส่วนสถานีโทรทัศน์ของ อสมท. คือช่อง 3 และช่อง 9 นั้น มีผู้สนใจเป็นอันดับรองลงมา และมีผู้รับสัมภาษณ์ที่ดูโทรทัศน์หมกทุกช่องเป็นจำนวนไม่น้อยเช่นเดียวกัน

¹ ปรากฏรายละเอียดในภาคผนวก ง. ตารางที่ 204

1.6 ความเชื่อต่อชาวจากโทรทัศน์ พิจารณารายละเอียดได้จาก

ตารางดังนี้

ตารางที่ 59 ความเชื่อต่อชาวจากโทรทัศน์ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ความเชื่อต่อชาว จากโทรทัศน์	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
2 ใน 3 ขึ้นไป	56.1 (37)	68.5 (61)	63.2 (98)
1 ใน 2	43.9 (29)	31.5 (28)	36.8 (57)
รวม	100.0 (66)	100.0 (89)	100.0 (155)

ในเรื่องความเชื่อต่อชาวจากโทรทัศน์ ทั้งชาวภายในประเทศและต่างประเทศ จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าทั้ง 2 กลุ่มอาชีพ ให้ความเชื่อต่อชาวจากโทรทัศน์มากกว่า 1 ใน 2 ของชาวขึ้นไป โดยเฉพาะ 2 ใน 3 ของชาว มีผู้ให้ความเชื่อต่อมากที่สุด ที่เหลือเชื่อครึ่งเดียว และไม่มีผู้เชื่อต่อชาวต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของชาวเลย ซึ่งต่างจากความเชื่อต่อสื่ออื่นก่อน ดังได้กล่าวมาแล้ว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.7 รายการโทรทัศน์¹ สำหรับกลุ่มที่ประกอบอาชีพพำนา รายการโทรทัศน์ที่มีผู้ชมบ่อย ๆ และชมเป็นประจำคิดเป็นจำนวนร้อยละมากที่สุดคือ รายการข่าวในประเทศ รองลงมาคือรายการข่าวต่างประเทศ และภาพยนตร์จีน (ร้อยละ 51) เป็นอันดับ 3 ส่วนรายการที่มีผู้ไม่ชมเลยคิดเป็นจำนวนร้อยละมากที่สุดคือ รายการเพลงสากล เพลงไทยสากล และรายการแมมบานเพื่อสตรี (ร้อยละ 57)

สำหรับกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน รายการโทรทัศน์ที่มีผู้ชมบ่อย ๆ และชมเป็นประจำคิดเป็นจำนวนร้อยละมากที่สุดคือ รายการข่าวในประเทศ รองลงมาคือรายการข่าวต่างประเทศ อันดับสามคือภาพยนตร์ไทย และภาพยนตร์จีน ส่วนรายการที่มีผู้ไม่ชมเลยคิดเป็นจำนวนร้อยละมากที่สุดคือ รายการแมมบานเพื่อสตรี

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ พอจะสรุปลักษณะพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของการเปิดรับโทรทัศน์โดยแบ่งระดับของการชมโทรทัศน์ได้ดังตารางต่อไปนี้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ ร้อยละเฉลี่ยในภาคผนวก ง. ตารางที่ 201 - 203

ตารางที่ 60 ระดับของการชมโทรทัศน์ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ระดับของการ ชมโทรทัศน์	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
สูง	7.79 (6)	21.88 (21)	15.60 (27)
กลาง	49.35 (38)	63.54 (61)	57.23 (99)
ต่ำ	42.86 (33)	14.58 (14)	27.17 (47)
รวม	100.0 (77)	100.0 (96)	100.0 (173)

ทั้งกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาและกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน ส่วนใหญ่
จะมีระดับของการชมโทรทัศน์อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มที่ทำนา พบว่า
จำนวนร้อยละของผู้ชมโทรทัศน์ในระดับสูงมีจำนวนน้อยมาก เมื่อเทียบกับจำนวนร้อยละ
ของผู้ชมโทรทัศน์ในระดับกลางและระดับต่ำ ส่วนกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน มี
จำนวนร้อยละของผู้ชมโทรทัศน์ในระดับสูงมากพอสมควร

2.) ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับโทรทัศน์กับปัจจัยอื่น ๆ

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับโทรทัศน์กับปัจจัยประชากร
 แบ่งออกจากหัวข้อดังต่อไปนี้ (ตารางที่ 61)

2.1.1 เพศ เพศไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับโทรทัศน์

2.1.2 อายุ ระดับอายุ 15-29 ปี ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับโทรทัศน์ ส่วนผู้ที่มิระดับอายุ 30-54 ปี จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการเปิดรับโทรทัศน์อย่างมีระดับนัยสำคัญ เมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ แต่เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพพบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ทำงาน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บุคคลที่มีระดับอายุ 30-54 ปี จะมีการเปิดรับโทรทัศน์ต่ำ และผู้ที่มิระดับอายุ 55 ปีขึ้นไป โดยเฉพาะกลุ่มที่ทำงานพบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ กับการเปิดรับโทรทัศน์ซึ่งแสดงว่า บุคคลที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไปจะมีการเปิดรับโทรทัศน์สูง

2.1.3 สถานภาพสมรส การเป็นโสดหรือสมรสแล้ว ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับโทรทัศน์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ

2.1.4 จำนวนบุตร ผู้ที่มีบุตรต่ำกว่า 3 คน พบว่ามีความสัมพันธ์กับการเปิดรับโทรทัศน์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารวมทั้งกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา และกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน แต่ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเมื่อแยกกลุ่มอาชีพ ส่วนผู้ที่บุตร 4 คนขึ้นไป มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับโทรทัศน์ในทางตรงกันข้ามอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งหมด แต่เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มอาชีพไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญซึ่งแสดงได้ว่าบุคคลที่มีบุตรต่ำกว่า 3 คน จะมีการเปิดรับโทรทัศน์สูง และบุคคลที่มีบุตรสูงกว่า 4 คน น่าจะมีการเปิดรับโทรทัศน์ต่ำ

ตารางที่ 61 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับโทรทัศน์กับปัจจัยประชากร จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ปัจจัยประชากร	ค่าสหสัมพันธ์การเปิดรับโทรทัศน์แยกตามกลุ่มอาชีพ		รวมทั้ง 2 กลุ่ม
	กลุ่มประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มประกอบอาชีพในโรงงาน	
1. อายุ			
30-54 ปี	-0.17*	N.S.	-0.13*
55 ปีขึ้นไป	0.29	-	0.12*
2. การมีบุตร			
0-3 คน	N.S.	N.S.	0.11*
4-6 คน	N.S.	N.S.	-0.10*
3. ขนาดครอบครัว			
ต่ำกว่า 6 คน	N.S.	N.S.	0.11*
7 คนขึ้นไป	N.S.	N.S.	-0.10*
4. ศาสนา			
พุทธ	0.23*	N.S.	N.S.
อิสลาม	-0.23*	N.S.	N.S.
5. ภูมิลำเนาเดิม			
จังหวัดใกล้เคียง	-0.26*	N.S.	-

ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $P = 0.001$

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < 0.05$

N.S. = ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $P > 0.05$

- = ไม่ปรากฏการกระจายข้อมูล

ตารางที่ 62 คาสหสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับโทรทัศน์กับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม	คาสหสัมพันธ์การเปิดรับโทรทัศน์แยกตามกลุ่มอาชีพ		รวมทั้ง 2 กลุ่ม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	0.48	0.25	0.27
2. การศึกษา			
ต่ำกว่า 4 ปี	-0.24*	-0.22*	-0.16*
5-10 ปี	0.16*	N.S.	0.12*
11-16 ปี	0.22*	0.24*	0.10*
3. อาชีพของบิดา			
เกษตรกร	-0.17*	N.S.	-0.10*
ประกอบอาชีพอื่น	0.14*	N.S.	N.S.
4. การศึกษาของบิดา			
ต่ำกว่า 4 ปี	-0.14*	0.21*	N.S.
5 ปีขึ้นไป	0.17*	N.S.	N.S.
5. การปลีกตัวออกจากสังคม (ระดับต่ำ)	0.16*	N.S.	0.18
6. ประสบการณ์การทำงาน			
มาก	N.S.	0.19*	NONE
ปานกลาง	N.S.	-0.17*	NONE

ระดับนัยสำคัญที่ $P=0.001$

* ระดับนัยสำคัญที่ $P < 0.05$

N.S. = ระดับนัยสำคัญที่ $P \geq 0.05$

NONE = ไม่สามารถนำมาหาคาสหสัมพันธ์ได้

2.1.5 ขนาดครอบครัว ผู้ที่มีจำนวนคนในครอบครัวต่ำกว่า 6 คน จะมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการ เปิดรับโทรทัศน์เมื่อรวมทั้ง สองกลุ่มอาชีพ แต่ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเมื่อแยกกลุ่มอาชีพ ซึ่งแสดงว่า บุคคลที่มีจำนวนคนในครอบครัวต่ำกว่า 6 คน น่าจะมีการ เปิดรับโทรทัศน์สูง ส่วนผู้ที่มี จำนวนคนในครอบครัวมากกว่า 7 คน จะมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการ เปิดรับ โทรทัศน์อย่างมีระดับนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งหมด และไม่พบ ความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเมื่อแยกกลุ่มอาชีพ ซึ่งแสดงว่าบุคคลที่มีจำนวนคนใน ครอบครัวมากกว่า 7 คน น่าจะมีการ เปิดรับโทรทัศน์ต่ำ

2.1.6 ศาสนา บุคคลที่นับถือศาสนาพุทธ จะมีความสัมพันธ์กับ การ เปิดรับโทรทัศน์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา ซึ่งแสดงว่า บุคคล ที่นับถือศาสนาพุทธจะมีการ เปิดรับโทรทัศน์สูง และผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามจะมีความสัมพันธ์ ในทิศทางตรงข้ามกับการ เปิดรับโทรทัศน์อย่างมีระดับนัยสำคัญ เฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพ ทำนา ซึ่งแสดงว่า บุคคลที่นับถือศาสนาอิสลามน่าจะมีการ เปิดรับโทรทัศน์ต่ำ

2.1.7 ภูมิภาค/เนาเคิม ผู้ที่มีภูมิภาค/เนาเคิมอยู่ในจังหวัดใกล้เคียง ๆ กับท้องที่บางชน จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการ เปิดรับโทรทัศน์อย่างมีระดับนัย สำคัญ เฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา แสดงว่าบุคคลที่มีภูมิภาค/เนาเคิมอยู่ในจังหวัดใกล้เคียง ๆ ท้องที่บางชนน่าจะมีการ เปิดรับโทรทัศน์ต่ำ ส่วนผู้ที่มีภูมิภาค/เนาเคิมอยู่ในจังหวัดใหญ่ ๆ เช่น จังหวัดเชียงใหม่ กรุงเทพฯ ฯ นครราชสีมา เป็นต้น ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ กับ การ เปิดรับโทรทัศน์เลย

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการ เปิดรับ โทรทัศน์กับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม จากตารางที่ 63 จะพิจารณาคำความสัมพันธ์ได้ดังนี้

2.2.1 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการ เปิดรับโทรทัศน์ เมื่อพิจารณาารวมกลุ่มผู้รับ สัมภาษณ์ทั้งหมด และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพทั้งกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา และกลุ่มที่ ประกอบอาชีพในโรงงาน พบว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับ นัยสำคัญกับการ เปิดรับโทรทัศน์ ซึ่งจะพิจารณารายละเอียดได้จากตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 63 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับโทรทัศน์กับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา				กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน			
การเปิดรับโทรทัศน์	สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม			การเปิดรับโทรทัศน์	สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม		
	สูง	กลาง	ต่ำ		สูง	กลาง	ต่ำ
สูง	15.4 (2)	4.7 (2)	10.5 (2)	สูง	42.9 (3)	19.7 (12)	21.4 (6)
กลาง	69.2 (9)	55.8 (24)	26.3 (5)	กลาง	57.1 (4)	63.9 (39)	64.3 (18)
ต่ำ	15.4 (2)	39.5 (17)	63.2 (12)	ต่ำ	0.0 (0)	16.4 (10)	14.3 (4)
รวม	100.0 (13)	100.0 (43)	100.0 (19)	รวม	100.0 (7)	100.0 (61)	100.0 (28)

ระดับนัยสำคัญที่ $P=0.0000$

ระดับนัยสำคัญที่ $P=0.03$

กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาที่มีการเปิดรับโทรทัศน์ระดับสูงจะมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูง และทางตรงกันข้าม เมื่อพิจารณาการเปิดรับโทรทัศน์ในระดับต่ำจะพบว่าส่วนใหญ่จะมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ ส่วนกลุ่มที่ทำงานในโรงงานและมีการเปิดรับโทรทัศน์ในระดับสูงก็จะมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูงด้วย ส่วนการเปิดรับโทรทัศน์ระดับต่ำนั้นไม่ปรากฏว่ามีผู้ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูงเลย สรุปได้ว่า บุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูง จะมีการเปิดรับโทรทัศน์สูงด้วย

2.2.2 การศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่า 4 ปี จะมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการเปิดรับโทรทัศน์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งเมื่อพิจารณา กลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งหมด และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ ซึ่งแสดงว่า บุคคลที่มีการศึกษาค่ำ จะมีการเปิดรับโทรทัศน์ต่ำควย ส่วนผู้ที่มีการศึกษาในระดับ 5-10 ปี จะมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับโทรทัศน์อย่างมีระดับนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาจากกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งหมด แต่เมื่อแยกกลุ่มอาชีพ พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาเท่านั้น และผู้ที่มีการศึกษาในระดับ 11-16 ปี จะมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับโทรทัศน์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งเมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บุคคลที่มีการศึกษาสูงขึ้นจาก 4 ปี จะมีการเปิดรับโทรทัศน์สูงขึ้นควย

2.2.3 อาชีพของบิดา ผู้ที่บิดาเป็นเกษตรกรจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการเปิดรับโทรทัศน์อย่างมีระดับนัยสำคัญ เมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพ ทั้ง 2 กลุ่ม แต่เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มอาชีพ พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาเท่านั้น ซึ่งแสดงว่า บุคคลที่มีบิดาเป็นเกษตรกรจะมีการเปิดรับโทรทัศน์ในระดับต่ำ ส่วนผู้ที่มีบิดาประกอบอาชีพอื่นจะมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับโทรทัศน์เฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาเท่านั้น ส่วนกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า บุคคลที่มีบิดาประกอบอาชีพอื่น จะมีการเปิดรับโทรทัศน์สูง

2.2.4 การศึกษาของบิดา ผู้ที่บิดามีการศึกษาค่ำกว่า 4 ปี สำหรับกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของบิดาที่ต่ำกว่า 4 ปี เป็นไปในทิศทางตรงข้ามกับกรเปิดรับโทรทัศน์ แสดงว่าเฉพาะกลุ่มที่ทำนาผู้ที่มีบิดามีการศึกษาค่ำกว่า 4 ปี จะมีการเปิดรับโทรทัศน์ต่ำและสำหรับกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน พบว่า ผู้ที่บิดามีการศึกษาค่ำกว่า 4 ปี จะมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการเปิดรับโทรทัศน์ แสดงว่า เฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงานถึงแม้การศึกษาของบิดาจะต่ำแต่จะมีมีการเปิดรับโทรทัศน์สูง ส่วนผู้ที่มีบิดามีการศึกษามากกว่า 5 ปี พบว่าความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติเฉพาะกลุ่มผู้ทำนาเท่านั้น ซึ่งแสดงว่า กลุ่มผู้ทำนาที่มีบิดามีการศึกษามากกว่า 5 ปี จึงจะมีการเปิดรับโทรทัศน์สูง

2.2.5 ภาวะหนี้สิน การมีหนี้สินหรือไม่มีหนี้สิน ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับโทรทัศน์

2.2.6 การปลีกรั่วออกจากสังคม การปลีกรั่วออกจากสังคมในระดับต่ำ มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการเปิดรับโทรทัศน์ เมื่อพิจารณา รวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ พบความสัมพันธ์เฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาเท่านั้น

2.2.7 ประสบการณ์การทำงาน เฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงานพบว่า บุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานมากจะมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับโทรทัศน์ ส่วนกลุ่มที่ทำนาไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ ซึ่งแสดงว่า บุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานมากจะมีการเปิดรับโทรทัศน์สูง นอกจากนี้พบว่า เฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงานที่มีประสบการณ์การทำงานปานกลางจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการเปิดรับโทรทัศน์ แสดงว่า บุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานปานกลางจะมีการเปิดรับโทรทัศน์น้อย และสำหรับบุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.8 ความเคร่งศาสนา ความเคร่งศาสนาไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ กับการเปิดรับโทรทัศน์เลย

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การเปิดรับโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับปัจจัยประชากรและปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับที่ต่างกันออกไป ยกเว้นปัจจัยเพศ สถานภาพการสมรส ภาวะหนี้สิน และความเคร่งศาสนา

ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อมวลชนกับปัจจัยอื่น ๆ

1.) ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อมวลชนกับปัจจัยประชากร
จากตารางที่ 64 จะพิจารณาความสัมพันธ์ได้ดังนี้

1.1 เพศ เพศชายมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับสื่อมวลชน กล่าวคือ ถ้าบุคคลที่เปิดรับสื่อมวลชนเป็นเพศชาย จะมีการเปิดรับสื่อมวลชนสูง ส่วนเพศหญิงมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับสื่อมวลชนในทางตรงกันข้ามกับเพศชาย กล่าวคือ ถ้าบุคคลที่เปิดรับสื่อมวลชนเป็นหญิง จะมีการเปิดรับสื่อมวลชนในระดับต่ำ

1.2 อายุ ช่วงอายุ 15-29 ปี มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อมวลชนอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาทั้งสองกลุ่มอาชีพและไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเมื่อแยกกลุ่มอาชีพ ถ้าบุคคลใดมีอายุอยู่ในช่วงนี้ จะมีการเปิดรับสื่อมวลชนสูง นอกจากนี้ ช่วงอายุ 30-54 ปี มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับสื่อมวลชน เมื่อพิจารณาทั้งสองกลุ่มอาชีพและพบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ทำนาเท่านั้น โดยความสัมพันธ์นั้นเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับช่วงอายุ 15-29 ปี กล่าวคือ บุคคลที่มีอายุอยู่ในช่วง 30-54 ปี จะมีการเปิดรับสื่อมวลชนในระดับต่ำ ส่วนช่วงอายุ 55 ปีขึ้นไปไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ

1.3 สถานภาพสมรส บุคคลที่เป็นโสดจะมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อมวลชนอย่างมีระดับนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาทั้งสองกลุ่มอาชีพ แต่ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ เมื่อแยกกลุ่มอาชีพ สรุปได้ว่า บุคคลที่เป็นโสดจะมีการเปิดรับสื่อมวลชนในระดับสูง ส่วนบุคคลที่สมรสแล้วนั้น พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับสื่อมวลชนในทิศทางตรงกันข้ามกับบุคคลที่เป็นโสด เมื่อพิจารณาทั้งสองกลุ่มอาชีพ แต่ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเมื่อแยกกลุ่มอาชีพ สรุปได้ว่า บุคคลที่สมรสแล้วจะมีการเปิดรับสื่อมวลชนในระดับต่ำ

ตารางที่ 64 คาสหสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อมวลชนกับปัจจัยประชากร จำแนกตาม
กลุ่มอาชีพ.

ปัจจัยประชากร	คาสหสัมพันธ์การเปิดรับสื่อมวลชนแยกตามกลุ่มอาชีพ		รวมทั้ง 2 กลุ่ม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
1.เพศ			
ชาย	0.22*	0.17*	0.19
หญิง	-0.22*	-0.17*	-0.19
2.อายุ			
15-29 ปี	N.S.	N.S.	0.17
30-54 ปี	-0.16*	N.S.	-0.16*
3.สถานภาพสมรส			
โสด	N.S.	N.S.	0.11*
สมรส	N.S.	N.S.	-0.11*
4.การมีบุตร			
4-6 คน	N.S.	N.S.	-0.12*
7-12 คน	N.S.	-0.14*	-0.10*
5.ขนาดครอบครัว			
ต่ำกว่า 6 คน	N.S.	N.S.	0.19
7 คนขึ้นไป	N.S.	N.S.	-0.17*

ระดับนัยสำคัญที่ $P = 0.001$

* ระดับนัยสำคัญที่ $P < 0.05$

N.S. = ระดับนัยสำคัญที่ $P > 0.05$

1.4 จำนวนบุตร จำนวนบุตรต่ำกว่า 3 คน ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับสื่อมวลชน สำหรับผู้ที่มีบุตร 4-6 คนนั้น พบว่า มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อมวลชนอย่างมีระดับนัยสำคัญเมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ แต่ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเมื่อแยกกลุ่มอาชีพและผู้ที่มีบุตร 7-12 คนนั้น พบว่า มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อมวลชนอย่างมีระดับนัยสำคัญ เมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งหมด แต่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ที่ประกอบอาชีพในโรงงาน กล่าวโดยสรุป บุคคลที่มีบุตร 4-6 คน หรือมีบุตร 7-12 คน นั้น จะมีการเปิดรับสื่อมวลชนในระดับต่ำ

1.5 ขนาดครอบครัว จำนวนบุคคลในครอบครัวที่ต่ำกว่า 6 คน จะมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับสื่อมวลชน เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่ม และไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเมื่อแยกกลุ่ม สรุปได้ว่า บุคคลที่มีขนาดครอบครัวต่ำกว่า 6 คน จะมีการเปิดรับสื่อมวลชนในระดับสูง นอกจากนี้ ขนาดครอบครัวที่มีจำนวนเกิน 7 คนขึ้นไป จะมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับสื่อมวลชนในทิศทางตรงกันข้ามกับบุคคลที่มีขนาดครอบครัวต่ำกว่า 6 คน เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพและไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเมื่อแยกกลุ่มอาชีพ สรุปได้ว่า บุคคลที่มีขนาดครอบครัว 7 คนขึ้นไป จะมีการเปิดรับสื่อมวลชนต่ำ

1.6 ศาสนา ศาสนาไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการเปิดรับสื่อมวลชน

1.7 ภูมิลำเนาเดิม ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการเปิดรับสื่อมวลชน

2.) ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อมวลชนกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม
จากตารางที่ 65 จะพิจารณาความสัมพันธ์ได้ดังนี้

2.1 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับสื่อมวลชนทั้งเมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพและเมื่อพิจารณาแยกกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาและประกอบอาชีพในโรงงาน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าบุคคลใดที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับสูง จะมีการเปิดรับสื่อมวลชนสูงด้วย

2.2 การศึกษา การศึกษาในระดับต่ำกว่า 4 ปี มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการเปิดรับสื่อมวลชน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งเมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพและเมื่อพิจารณาแยกกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา และประกอบอาชีพในโรงงาน สรุปได้ว่า บุคคลที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่า 4 ปี จะมีการเปิดรับสื่อมวลชนต่ำด้วย ส่วนบุคคลที่มีการศึกษาในระดับ 5-10 ปี มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อมวลชนเมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่ม แต่เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มพบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาเท่านั้น และบุคคลที่มีการศึกษาในระดับ 11-16 ปี มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อมวลชนอย่างมีระดับนัยสำคัญ เช่นเดียวกันทั้งเมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพและแยกกลุ่ม อันแสดงให้เห็นว่า บุคคลที่มีการศึกษาในระดับ 5-10 ปี และการศึกษาในระดับ 11-16 ปี หรือบุคคลที่มีการศึกษาสูงจะมีการเปิดรับสื่อมวลชนในระดับสูงด้วย

2.3 อาชีพของบิดา ผู้รับสัมภาษณ์ที่มีบิดาเป็นเกษตรกร จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการเปิดรับสื่อมวลชนอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพแต่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา ซึ่งแสดงว่าบุคคลที่มีบิดาเป็นเกษตรกร จะมีการเปิดรับสื่อมวลชนต่ำ ส่วนผู้รับสัมภาษณ์ที่มีบิดาประกอบอาชีพอื่น เช่น ค้าขาย รับราชการ ข้าง ฯลฯ จะมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเปิดรับสื่อมวลชน เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ แต่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเมื่อพิจารณาแยกกลุ่ม เฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาเท่านั้น แสดงว่า บุคคลที่มีบิดาประกอบอาชีพอื่นที่ไม่ใช่เกษตรกรจะมีการเปิดรับสื่อมวลชนสูง

ตารางที่ 65 คาสหสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อมวลชนกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม	คาสหสัมพันธ์การเปิดรับสื่อมวลชนแยกตามกลุ่มอาชีพ		รวมทั้ง 2 กลุ่ม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	0.44	0.33	0.26
2. การศึกษา			
ต่ำกว่า 4 ปี	-0.32	-0.23*	-0.35
5-10 ปี	0.23*	N.S.	0.19
11-16 ปี	0.30	0.24*	0.30
3. อาชีพของบิดา			
เกษตรกร	-0.22*	N.S.	-0.21
ประกอบอาชีพอื่น	0.21*	N.S.	0.20
4. การศึกษาของบิดา			
ต่ำกว่า 4 ปี	N.S.	0.16*	N.S.
5 ปีขึ้นไป	0.22*	N.S.	0.14*
5. ภาวะหนี้สิน			
มี			-0.12
6. การปลื้มตัวออกจากสังคม. (ระคับตำ)	0.22*	0.40	0.36
7. ประสบการณ์การทำงาน			
มาก	N.S.	0.20*	NONE
ปานกลาง	N.S.	-0.22*	NONE
8. ความเคร่งศาสนา	-0.14*	N.S.	N.S.

ระดับนัยสำคัญที่ $P = 0.001$

* ระดับนัยสำคัญที่ $P < 0.05$

N.S. = ระดับนัยสำคัญที่ $P > 0.05$

NONE = ไม่สามารถนำมาหาคาสหสัมพันธ์ได้

2.4 การศึกษาของบิดา การศึกษาในระดับต่ำกว่า 4 ปี มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการ เปิดรับสื่อมวลชนเฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานเท่านั้น และการศึกษาในระดับ 5 ปีขึ้นไป มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการ เปิดรับสื่อมวลชน เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ แต่เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มพบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาเท่านั้น

2.5 ภาวะหนี้สิน บุคคลที่มีหนี้สินจะมีความสัมพันธ์กับสื่อมวลชนในทิศทางตรงข้ามอย่างมีระดับนัยสำคัญ กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีหนี้สินอยู่จะมีการเปิดรับสื่อมวลชนต่ำ

2.6 การปลีктัวออกจากสังคมในระดับต่ำ บุคคลที่มีการปลีکتัวออกจากสังคมในระดับต่ำ จะมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการ เปิดรับสื่อมวลชน เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ และเมื่อพิจารณาแยกกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาและกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานแล้วก็พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเช่นเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บุคคลที่มีการปลีکتัวออกจากสังคมในระดับต่ำ จะมีการเปิดรับสื่อมวลชนสูงขึ้น

2.7 ประสบการณ์การทำงาน เฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน พบว่า บุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานมาก จะมีความสัมพันธ์กับการ เปิดรับสื่อมวลชนอย่างมีระดับนัยสำคัญ แสดงว่า ถ้าบุคคลใดมีประสบการณ์ในการทำงานสูง การเปิดรับสื่อมวลชนก็จะสูงด้วย นอกจากนี้ บุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานในระดับปานกลางก็มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการ เปิดรับสื่อมวลชนอย่างมีระดับนัยสำคัญ แสดงว่าถ้าบุคคลใดมีประสบการณ์การทำงานปานกลาง จะมีการเปิดรับสื่อมวลชนน้อยลง ส่วนบุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยไม่พบว่ามี ความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการ เปิดรับสื่อมวลชน

2.8 ความเคร่งศาสนา เฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา พบว่า ความเคร่งศาสนา มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการ เปิดรับสื่อมวลชน อย่างมีระดับนัยสำคัญ แสดงว่า บุคคลที่มีความเคร่งศาสนาสูง จะมีการ เปิดรับสื่อมวลชนน้อย

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การเปิดรับสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยประชากร และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับที่แตกต่างกันออกไป ยกเว้น ปัจจัยศาสนาและภูมิลำเนาเดิม ที่ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ

การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication)

การสื่อสารระหว่างบุคคล ได้พิจารณาถึงการสื่อสารในเรื่องของความรู้ ชาวในประเทศ ชาวในท้องถิ่น และชาวต่างประเทศ ว่า บุคคลที่รับสัมภาษณ์มีการสื่อสารกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด โดยได้ทำการวิเคราะห์ตามหัวข้อต่อไปนี้

1.) ลักษณะพฤติกรรมโดยทั่วไป ประกอบด้วย

1.1 บุคคลที่มีการสื่อสารในเรื่องความรู้ เรื่องความรู้นี้หมายถึงความรู้ในค่านิยม การความรู้ในค่านิยมของการประกอบอาชีพ ฯลฯ ดังจะพิจารณาได้จากตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 66 บุคคลที่สนทนาเรื่องความรู้ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

บุคคลที่สนทนาเรื่องความรู้	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
เพื่อน	48.1 (51)	72.1 (88)	61.0 (139)
ครอบครัว	51.9 (55)	27.9 (34)	39.0 (89)
รวม	100.0 (106)	100.0 (122)	100.0 (228)

จะเห็นได้ว่า กลุ่มที่ประกอบอาชีพการทำนาจะสนทนาเรื่องที่ทำให้ความรู้กับครอบครัวมากกว่ากลุ่มเพื่อน เพียงเล็กน้อย คือการสนทนากับกลุ่มบุคคลในครอบครัว มากกว่ากลุ่มเพื่อนเพียงร้อยละ 4 เท่านั้น ส่วนกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานนั้น กลุ่มเพื่อนเป็นกลุ่มที่ผู้รับสัมภาษณ์มีการสนทนา ปรึกษาหารือกันมากกว่าที่จะเป็นบุคคลในครอบครัว

1.2 บุคคลที่มีการสื่อสารในเรื่องข่าวในประเทศ กังรายละเอียด

ในตารางดังนี้

ตารางที่ 67 บุคคลที่สนทนาเรื่องข่าวในประเทศ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

บุคคลที่สนทนาเรื่อง ข่าวในประเทศ	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
เพื่อน	51.7 (45)	80.7 (92)	68.2 (137)
ครอบครัว	48.3 (42)	19.3 (22)	31.8 (64)
รวม	100.0 (87)	100.0 (114)	100.0 (201)

สำหรับเรื่องการสนทนากันในเรื่องข่าว หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในประเทศนั้น ไม่ว่าจะ เป็นชาวอาชญากรรม ชาวเศรษฐกิจ หรือชาวการเมือง จะเห็นได้จากตารางว่า การสนทนาในเรื่องนี้ กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา จะสนทนากับกลุ่มเพื่อนมากกว่าคนในครอบครัว เพียงเล็กน้อยคือ ส่วนกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานจะสนทนาเรื่องข่าวในประเทศกับกลุ่มเพื่อนมากกว่ากลุ่มครอบครัว คือสนทนากับกลุ่มเพื่อนคิดเป็นจำนวนร้อยละมากกว่าคนในครอบครัวถึง 61 เปอร์เซ็นต์

1.3 บุคคลที่มีการสื่อสารในเรื่องข่าวต่างประเทศ พิจารณาได้จาก

ตารางดังนี้

ตารางที่ 68 บุคคลที่ผู้รับสัมภาษณ์ไปสนทนาเรื่องข่าวต่างประเทศ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

บุคคลที่สนทนาเรื่อง ข่าวต่างประเทศ	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
เพื่อน	54.5 (30)	79.8 (67)	69.8 (97)
ครอบครัว	45.5 (25)	20.2 (17)	30.2 (42)
รวม	100.0 (55)	100.0 (84)	100.0 (139)

จากตาราง จะเห็นได้ว่า สำหรับกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา จะสนทนาในเรื่องข่าวต่างประเทศกับกลุ่มเพื่อนเป็นจำนวนร้อยละ 55 ซึ่งมีจำนวนมากกว่าการสนทนากับกลุ่มครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 9 ส่วนกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน มีการสนทนากับกลุ่มเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 80

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.4 บุคคลที่มีการสื่อสารในเรื่องข่าวในท้องถิ่นควย ดังปรากฏรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 69 บุคคลที่สนทนาเรื่องข่าวในท้องถิ่นควย จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

บุคคลที่สนทนาเรื่อง ข่าวในท้องถิ่นควย	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
เพื่อน	53.0 (53)	78.3 (90)	66.5 (143)
ครอบครัว	47.0 (47)	21.7 (25)	33.5 (72)
รวม	100.0 (100)	100.0 (115)	100.0 (215)

สำหรับเรื่องข่าวที่เกิดขึ้นภายในท้องถิ่นของผู้รับสัมภาษณ์ จะเห็นได้ว่า กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา จะสนทนากับกลุ่มเพื่อนและกลุ่มครอบครัว คิดเป็นจำนวนร้อยละที่ใกล้เคียงกัน โดยสนทนากับกลุ่มเพื่อนมากกว่ากลุ่มครอบครัวเพียงร้อยละ 6 ส่วนกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน จะสนทนากับกลุ่มเพื่อนเป็นส่วนใหญ่คือ สนทนากับเพื่อนมากกว่าครอบครัวถึง 52 เปอร์เซ็นต์

กล่าวโดยสรุป กลุ่มผู้รับสัมภาษณ์จะมีการสื่อสารระหว่างบุคคล แยกออกเป็นระดับ โดยคำนึงถึงความมากน้อยในการสื่อสาร ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 70 ระดับของการสื่อสารระหว่างบุคคล จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ระดับของการสื่อสาร ระหว่างบุคคล	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
สูง	14.3 (21)	20.9 (31)	17.6 (52)
กลาง	49.0 (72)	61.5 (91)	55.3 (163)
ต่ำ	36.7 (54)	17.6 (26)	27.1 (80)
รวม	100.0 (147)	100.0 (148)	100.0 (295)

ทั้งกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา และกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน จะมีการสื่อสาร
ระหว่างบุคคลอยู่ในระดับกลางทั้ง 2 กลุ่ม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.) ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารระหว่างบุคคลกับปัจจัยอื่น ๆ

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารระหว่างบุคคลกับปัจจัยประชากร
ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 71 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารระหว่างบุคคลกับปัจจัยประชากร
จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ปัจจัยประชากร	ค่าสหสัมพันธ์การสื่อสารระหว่างบุคคลแยกตามกลุ่มอาชีพ		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
1. เพศ			
ชาย	0.18*	0.16*	0.17*
หญิง	-0.18*	-0.16*	-0.17*
2. ศาสนา			
พุทธ	-0.13*	N.S.	N.S.
อิสลาม	0.13*	N.S.	N.S.

* ระบุด้วยสัญลักษณ์ P < 0.05

N.S. = ระบุด้วยสัญลักษณ์ P > 0.05

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.1.1 เพศ เพศชายมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการสื่อสารระหว่างบุคคลทั้งเมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ และเมื่อแยกตามกลุ่มอาชีพ ซึ่งแสดงว่า ผู้ที่เป็นชายมีการสื่อสารระหว่างบุคคลสูง ส่วนบุคคลที่เป็นหญิงมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญในทางตรงข้ามกับการสื่อสารระหว่างบุคคลทั้งเมื่อพิจารณาโดยรวมผู้รับสัมภาษณ์ทั้งหมดและเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ แสดงว่า ผู้ที่เป็นหญิงมีการสื่อสารระหว่างบุคคลน้อย

2.1.2 ศาสนา พบว่า เฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาเท่านั้นที่ศาสนามีความสัมพันธ์กับการสื่อสารระหว่างบุคคลอย่างมีระดับนัยสำคัญ กล่าวคือ ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญในทิศทางตรงข้ามกับการสื่อสารระหว่างบุคคล แสดงว่า ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธน่าจะมีการสื่อสารระหว่างบุคคลน้อย ส่วนผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการสื่อสารระหว่างบุคคล กล่าวคือ ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามน่าจะมีการสื่อสารระหว่างบุคคลสูง

2.1.3 อายุ อายุไม่ว่าจะอยู่ในระดับใด ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการสื่อสารระหว่างบุคคล

2.1.4 สถานภาพสมรส ทั้งผู้ที่เป็นโสดและผู้ที่มีสมรสแล้ว ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการสื่อสารระหว่างบุคคล

2.1.5 จำนวนบุตร จำนวนบุตร ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการสื่อสารระหว่างบุคคล

2.1.6 ขนาดครอบครัว จำนวนบุคคลที่อยู่ในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการสื่อสารระหว่างบุคคล

2.1.7 ภูมิลำเนาเดิม ภูมิลำเนาเดิมไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการสื่อสารระหว่างบุคคล

ตารางที่ 72 คาสหสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารระหว่างบุคคลกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม	คาสหสัมพันธ์ การสื่อสารระหว่างบุคคลแยกตามกลุ่มอาชีพ		รวมทั้ง 2 กลุ่ม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
1. สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม	0.25	0.20 *	0.15 *
2. การศึกษา			
ต่ำกว่า 4 ปี	-0.16*	-0.22 *	-0.26
5-10 ปี	N.S.	N.S.	0.10*
11-16 ปี	0.31	0.24*	0.28
3. อาชีพของบิดา			
เกษตรกร	-0.17 *	-0.15 *	-0.23
ประกอบอาชีพอื่น	0.15 *	0.14 *	0.22
4. การศึกษาของบิดา			
5 ปีขึ้นไป	0.21*	N.S.	0.18
5. การปลีกตัวออกจาก สังคม (ระดับค่า)	0.36	0.38	0.41
6. ประสบการณ์การทำงาน			
มาก	-0.15 *	0.26	NONE
ปานกลาง	N.S.	-0.24 *	NONE
7. ความเคร่งครัด	-0.23*	N.S.	N.S.

ระดับนัยสำคัญที่ $P=0.001$

* ระดับนัยสำคัญที่ $P < 0.05$

N.S. = ระดับนัยสำคัญที่ $P > 0.05$

NONE = ไม่สามารถนำมาหาคาสหสัมพันธ์ได้

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารระหว่างบุคคลกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม จากตารางที่ 72 สามารถนำมาพิจารณาได้ดังนี้

2.2.1 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์กับการสื่อสารระหว่างบุคคลอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งเมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ ดังปรากฏรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 73 ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารระหว่างบุคคลกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา				กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน			
การสื่อสารระหว่างบุคคล	สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม			การสื่อสารระหว่างบุคคล	สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม		
	สูง	กลาง	ต่ำ		สูง	กลาง	ต่ำ
สูง	50.0 (2)	18.8 (15)	6.5 (4)	สูง	50.0 (5)	23.1 (18)	13.6 (8)
กลาง	25.0 (1)	43.8 (35)	57.1 (36)	กลาง	50.0 (5)	57.7 (45)	68.3 (41)
ต่ำ	25.0 (1)	37.5 (30)	37.1 (23)	ต่ำ	0.0 (0)	19.2 (15)	18.6 (11)
รวม	100.0 (4)	100.0 (80)	100.0 (63)	รวม	100.0 (10)	100.0 (78)	100.0 (60)

ระดับนัยสำคัญที่ $P > 0.05$

เมื่อพิจารณากลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาจะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีการสื่อสารระหว่างบุคคลสูง จะมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูงมากกว่าระดับอื่น เช่นเดียวกับกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน ซึ่งพบว่า ผู้ที่มีการสื่อสารระหว่างบุคคลสูงจะมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูงมากกว่าระดับกลางและระดับต่ำ และเมื่อพิจารณาการสื่อสารระหว่างบุคคลในระดับต่ำ จะเห็นได้ว่า จำนวนร้อยละของผู้ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูงมีน้อยมาก สำหรับกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาและไม่ปรากฏข้อมูลเลยสำหรับกลุ่มที่ทำงานในโรงงาน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูง จะมีการสื่อสารระหว่างบุคคลสูงด้วย

2.2.2 การศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่า 4 ปี มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการสื่อสารระหว่างบุคคลอย่างมีระดับนัยสำคัญ ทั้งเมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์และพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ ส่วนผู้ที่มีการศึกษาระดับ 5-10 ปี พบว่า มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารระหว่างบุคคลอย่างมีระดับนัยสำคัญ เฉพาะเมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ และผู้ที่มีการศึกษาระดับ 11-16 ปี พบว่า มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารระหว่างบุคคลอย่างมีระดับนัยสำคัญทั้งเมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ และพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ โดยพิจารณารายละเอียดได้จากตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 74 ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารระหว่างบุคคลกับการศึกษา จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มที่ประกอบอาชีพพำนา				กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน			
การสื่อสารระหว่างบุคคล	การศึกษา			การสื่อสารระหว่างบุคคล	การศึกษา		
	ต่ำกว่า 4 ปี	5-10 ปี	11-16 ปี		ต่ำกว่า 4 ปี	5-10 ปี	11-16 ปี
สูง	12.5 (15)	10.5 (2)	100.0 (4)	สูง	10.6 (7)	23.6 (13)	40.7 (11)
กลาง	49.2 (59)	57.9 (11)	0.0 (0)	กลาง	63.6 (42)	63.6 (35)	51.9 (14)
ต่ำ	38.3 (46)	31.6 (6)	0.0 (0)	ต่ำ	25.8 (17)	12.7 (7)	7.4 (2)
รวม	100.0 (120)	100.0 (19)	100.0 (4)	รวม	100.0 (66)	100.0 (55)	100.0 (27)

ระดับนัยสำคัญที่ $P = 0.001$

เมื่อพิจารณากลุ่มที่ประกอบอาชีพพำนา จะเห็นได้ว่า บุคคลที่มีการศึกษาสูง (11-16 ปี) จะมีการสื่อสารระหว่างบุคคลในระดับสูงทั้งหมด และเมื่อพิจารณากลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน พบว่า บุคคลที่มีการศึกษาในระดับสูงจะมีการสื่อสารระหว่างบุคคลในระดับสูงคิดเป็นจำนวนร้อยละมากกว่า การศึกษาในระดับอื่น แสดงให้เห็นได้ว่า ถ้าบุคคลมีการศึกษาสูงขึ้น จะมีการสื่อสารระหว่างบุคคลสูงขึ้นด้วย

2.2.3 อาชีพของบิดา ผู้ที่มีบิดาประกอบอาชีพเกษตรกร พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการสื่อสารระหว่างบุคคลอย่างมีระดับนัยสำคัญ ทั้งเมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ และแยกตามกลุ่มอาชีพ ซึ่งแสดงว่า ผู้ที่มีบิดาเป็นเกษตรกร น่าจะมีการสื่อสารระหว่างบุคคลต่ำ ส่วนผู้ที่มีบิดาประกอบอาชีพอื่น มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารระหว่างบุคคลอย่างมีระดับนัยสำคัญ ทั้งเมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์และแยกตามกลุ่มอาชีพ แสดงว่า บุคคลที่มีบิดาประกอบอาชีพอื่น จะมีการสื่อสารระหว่างบุคคลสูง

2.2.4 การศึกษาของบิดา ผู้ที่มีบิดามีการศึกษาต่ำกว่า 4 ปี พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารระหว่างบุคคลอย่างมีระดับนัยสำคัญเลย ส่วนผู้ที่มีบิดามีการศึกษาสูงกว่า 5 ปี พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการสื่อสารระหว่างบุคคล เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ แต่เมื่อแยกกลุ่มอาชีพพบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ เฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาเท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ถ้าบุคคลใดมีบิดาที่มีการศึกษาสูงกว่า 5 ปี บุคคลนั้นจะมีการสื่อสารระหว่างบุคคลสูง

2.2.5 ภาวะหนี้สิน การมีหรือไม่มีหนี้สิน ไม่มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารระหว่างบุคคลอย่างมีระดับนัยสำคัญ

2.2.6 การปลื้มใจออกจากสังคม การปลื้มใจออกจากสังคมในระดับต่ำ จะมีความสัมพันธ์กับการสื่อสารระหว่างบุคคลอย่างมีระดับนัยสำคัญ ทั้งเมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ และแยกตามกลุ่มอาชีพทำนาและกลุ่มผู้ทำในโรงงาน ซึ่งจะพิจารณารายละเอียดได้จากตารางดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 75 ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารระหว่างบุคคลกับการปลีктัวออกจากสังคม
จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มที่ประกอบอาชีพต่างา				กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน			
การสื่อสาร ระหว่างบุคคล	การปลีکتัวออกจากสังคม			การสื่อสาร ระหว่างบุคคล	การปลีکتัวออกจากสังคม		
	สูง	กลาง	ต่ำ		สูง	กลาง	ต่ำ
สูง	5.3 (1)	10.0 (11)	50.0 (9)	สูง	10.0 (1)	12.4 (12)	43.9 (18)
กลาง	47.4 (9)	50.9 (56)	38.9 (7)	กลาง	30.0 (3)	70.1 (68)	48.8 (20)
ต่ำ	47.4 (9)	39.1 (43)	11.1 (2)	ต่ำ	60.0 (6)	17.5 (17)	7.3 (3)
รวม	100.0 (19)	100.0 (110)	100.0 (18)	รวม	100.0 (10)	100.0 (97)	100.0 (41)

ระดับนัยสำคัญที่ $P = 0.0001$

ระดับนัยสำคัญที่ $P = 0.0000$

เมื่อพิจารณาจากกลุ่มที่ประกอบอาชีพต่างา และกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน จะเห็นได้ว่า ลักษณะการกระจายของข้อมูลเป็นไปในทำนองเดียวกัน กล่าวคือ บุคคลที่มีการสื่อสารระหว่างบุคคลสูง จะมีการปลีکتัวออกจากสังคมต่ำ เมื่อพิจารณาผู้ที่มีการสื่อสารระหว่างบุคคลในระดับต่ำ บุคคลนั้นจะมีการปลีکتัวออกจากสังคมในระดับสูง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บุคคลที่มีการปลีکتัวออกจากสังคมน้อยลง จะมีการสื่อสารระหว่างบุคคลสูงขึ้น

2.2.7 ประสบการณ์การทำงาน สำหรับกลุ่มที่ประกอบอาชีพ
 ทำหน้าที่มีประสบการณ์การทำงานมาก พบว่า มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารระหว่างบุคคล
 ในทิศทางตรงข้ามอย่างมีระดับนัยสำคัญ แสดงว่า บุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานมาก
 นั้น จะมีการสื่อสารระหว่างบุคคลต่ำ ส่วนกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานนั้น พบว่า
 ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมากจะมีความสัมพันธ์กับการสื่อสารระหว่างบุคคลอย่างมี
 ระดับนัยสำคัญ แสดงว่า บุคคลที่มีประสบการณ์ทำงานสูงจะมีการสื่อสารระหว่างบุคคล
 มากด้วย ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์ในระดับปานกลาง สำหรับกลุ่มผู้ทำนานั้น ไม่พบความ
 สัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติเลย แต่สำหรับกลุ่มผู้ทำในโรงงานนั้น พบว่า มี
 ความสัมพันธ์กับการสื่อสารระหว่างบุคคลในทิศทางตรงข้ามอย่างมีระดับนัยสำคัญ แสดงว่า
 บุคคลที่มีประสบการณ์ทำงานปานกลางจะมีการสื่อสารระหว่างบุคคลน้อยลง และผู้ที่มี
 ประสบการณ์การทำงานน้อยไม่พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการสื่อสาร
 ระหว่างบุคคลเลย

2.2.8 ความเคร่งศาสนา เฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา
 เท่านั้นที่พบว่า ผู้ที่มีความเคร่งศาสนามีความสัมพันธ์กับทิศทางตรงข้ามกับการสื่อสาร
 ระหว่างบุคคลอย่างมีระดับนัยสำคัญ แสดงว่า บุคคลที่มีความเคร่งศาสนาจะมีการสื่อสาร
 ระหว่างบุคคลต่ำ

กล่าวโดยสรุป การสื่อสารระหว่างบุคคลมีความสัมพันธ์กับ
 ปัจจัยประชากร และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการ ในระดับที่แตกต่างกัน

ความเชื่อถือถือ (Source's Credibility),

ความเชื่อถือถือ หมายถึงความไว้วางใจถือ อันได้แก่สื่อมวลชนและสื่อบุคคล
ซึ่งจะวิเคราะห์ตามหัวข้อต่อไปนี้

1.1 ความเชื่อถือถือในการให้ความรู้ พิจารณาได้จากตารางดังนี้

ตารางที่ 76 ความเชื่อถือถือในการให้ความรู้ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ความเชื่อถือถือ ในการให้ความรู้	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
สื่อมวลชน	69.0	79.0	74.2
	(80)	(98)	(178)
สื่อบุคคล	31.0	21.0	25.8
	(36)	(26)	(62)
รวม	100.0	100.0	100.0
	(110)	(124)	(240)

ในเรื่องความเชื่อถือถือในการให้ความรู้ระหว่างสื่อมวลชนกับสื่อบุคคลนั้น
จะเห็นได้ชัดว่า กลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ส่วนใหญ่จำนวนสามในสี่จะเชื่อถือถือสื่อมวลชน ในเรื่อง
การให้ความรู้มากกว่าบุคคล แม้เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพก็เช่นเดียวกัน กล่าวคือ
ทั้งสองกลุ่มให้ความเชื่อถือถือสื่อมวลชนมาก

1.2 ความเชื่อถือถือในเรื่องข่าวในประเทศ ปรากฏการกระจาย
ข้อมูลตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 77 ความเชื่อถือสื่อในเรื่องชาวในประเทศ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ความเชื่อถือสื่อเรื่อง ชาวในประเทศ	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
สื่อมวลชน	87.0 (100)	89.1 (114)	88.1 (214)
สื่อบุคคล	13.0 (15)	10.9 (14)	11.9 (29)
รวม	100.0 (115)	100.0 (128)	100.0 (243)

สำหรับเรื่องความเชื่อถือสื่อในการเสนอข่าวภายในประเทศ จะเห็นได้
 จากตารางว่า กลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งสองกลุ่มอาชีพ ส่วนใหญ่จะเชื่อถือสื่อมวลชนมากกว่า
 สื่อบุคคลถึงร้อยละ 76

1.3 ความเชื่อถือสื่อเรื่องชาวต่างประเทศ พิจารณาได้จากตารางต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 78 ความเชื่อถือสื่อเรื่องชาวต่างประเทศ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ความเชื่อถือสื่อ เรื่องชาวต่างประเทศ	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
สื่อมวลชน	88.0 (81)	92.8 (103)	90.6 (184)
สื่อบุคคล	12.0 (11)	7.2 (8)	9.4 (19)
รวม	100.0 (92)	100.0 (111)	100.0 (203)

ส่วนความเชื่อถือสื่อในการเสนอข่าวต่างประเทศนั้น ก็เช่นเดียวกับความเชื่อถือสื่อที่เสนอข่าวในประเทศ กล่าวคือ กลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา และกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน ให้ความเชื่อถือสื่อมวลชนเป็นจำนวนมากคิดเป็นร้อยละ 91 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้รับสัมภาษณ์เกือบทั้งหมดจะเชื่อถือสื่อมวลชนในเรื่องข่าวต่างประเทศ ขณะที่ความเชื่อถือสื่อบุคคลมีเพียงร้อยละ 9 เท่านั้น

1.4 ความเชื่อถือสื่อเรื่องข่าวในท้องถิ่น ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 79 ความเชื่อถือสื่อเรื่องชาวในท้องถิ่น จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ความเชื่อถือสื่อเรื่อง ชาวในท้องถิ่น	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
สื่อมวลชน	41.2 (47)	51.7 (61)	46.6 (108)
สื่อบุคคล	58.8 (67)	48.3 (57)	53.4 (124)
รวม	100.0 (114)	100.0 (118)	100.0 (232)

เกี่ยวกับความเชื่อถือสื่อ เรื่องชาวในท้องถิ่นจะเห็นได้ว่า กลุ่มผู้รับสัมภาษณ์
ที่ประกอบอาชีพทำนา จะเชื่อถือสื่อบุคคลมากกว่าสื่อมวลชน โดยเชื่อถือสื่อบุคคลคิดเป็น
ร้อยละ 59 ส่วนกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานจะมีความเชื่อถือสื่อมวลชนและสื่อบุคคล
คิดเป็นจำนวนร้อยละที่ใกล้เคียงกันคือ เชื่อถือสื่อมวลชนร้อยละ 54 และเชื่อถือสื่อบุคคล
ร้อยละ 48

1.5 ความเชื่อถือสื่อเมื่อนอกรายละเอียด จะวิเคราะห์รายละเอียด
ได้จากตารางดังนี้

ตารางที่ 80 ความเชื่อถือสื่อเมื่อเนือชาวชคแ่ง จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ความเชื่อถือสื่อเมื่อ เนือชาวชคแ่ง	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
ไม่เชื่อเลย	9.6 (10)	22.2 (26)	16.3 (35)
สื่อมวลชน	71.2 (74)	64.1 (75)	67.4 (149)
สื่อบุคคล	19.2 (20)	13.7 (16)	16.3 (36)
รวม	100.0 (104)	100.0 (117)	100.0 (121)

ในกรณีนี้เนือชาวที่ไครับเกิดมืการชคแ่งกัน หมายถึงรับทราบข่าวสารไม
ตรงกัน จากตารางที่ 80 จะเห็นไคว่า ผู้รับสัมภษณกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาจะยัง
ไคความเชื่อถือสื่อมวลชนเป็นส่วนใหญ ส่วนกลุ่มผู้ที่ประกอบอาชีพในโรงงานจะเห็นไค
ว่า ไคความเชื่อถือสื่อมวลชนเป็นส่วนใหญเช่นกันไคยวกัน ไคยวไคตามกัมีผู้ที่ไมเชื่อเลย
ทั้ง 2 กลุ่ม

คังนั้นจะเห็นไคว่า สื่อมวลชนเป็นสื่อที่บุคคลไคความเชื่อถือมากกว่าสื่อบุคคล
สำหรับกลุ่มผู้รับสัมภษณทั้งสองกลุ่มอาชีพ

การมีประสบการณ์ภายนอกสังคม (Cosmopolitaness)

1.) ลักษณะโดยทั่วไป การมีประสบการณ์ภายนอกสังคม ประกอบไปด้วยการสื่อสารกับบุคคลที่มาจากสังคมภายนอกชุมชนที่ผู้รับสัมภาษณ์อาศัยอยู่ การเดินทางไปชุมชนเมืองที่มีความเจริญมากกว่าการเดินทางไปต่างประเทศ และการที่เคยอาศัยอยู่ในชุมชนเมืองมาก่อน¹ ซึ่งมีรายละเอียดตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1.1 การสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคม หมายถึงการที่บุคคลมีการติดต่อสื่อสารกับบุคคลที่มาจากสังคมอื่น เช่น เจ้าหน้าที่ราชการ พนักงานขายของตามบ้าน เป็นต้น ซึ่งปรากฏรายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ สำหรับการที่เคยอาศัยอยู่ในชุมชนเมืองมาก่อนนี้ ไม่สามารถนำมาหาค่าสหสัมพันธ์ได้ เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ผู้รับสัมภาษณ์มีอยู่ก่อนแล้ว

ตารางที่ 81 ระดับของการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคม จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ระดับของการสื่อสารกับ บุคคลภายนอกสังคม	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
สูง	4.1 (6)	9.5 (14)	6.8 (20)
กลาง	44.2 (65)	44.6 (66)	44.4 (131)
ต่ำ	51.7 (76)	45.9 (68)	48.8 (144)
รวม	100.0 (147)	100.0 (148)	100.0 (295)

ทั้งกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาและกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน ส่วนใหญ่จะมีระดับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมอยู่ในระดับกลางและระดับต่ำ โดยอยู่ในระดับต่ำมากกว่าระดับกลางเล็กน้อย และกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนามีเพียงร้อยละ 4 เท่านั้น ที่มีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมในระดับสูง ขณะที่กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานมีจำนวนร้อยละ 10 ที่มีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมในระดับสูง

1.2 การเดินทางไปในเขตชุมชนเมือง หรือการเดินทางไปในชุมชนที่เจริญกว่าชุมชนที่อาศัยอยู่ จะพิจารณารายละเอียดได้จากตารางดังนี้

ตารางที่ 62 การเดินทางไปชุมชนเมือง จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

การเดินทางไป ชุมชนเมือง	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
ไม่เคยไปเลย	48.3 (71)	32.9 (48)	40.6 (119)
1 - 15 ครั้ง	2.0 (3)	10.3 (15)	6.1 (18)
15 ครั้งขึ้นไป	49.7 (73)	56.8 (83)	53.2 (156)
รวม	100.0 (147)	100.0 (146)	100.0 (293)

สำหรับกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนานั้น พบว่า มีผู้ที่ไม่เคยไปเลยคิดเป็นจำนวนถึงร้อยละใกล้เคียงกับผู้ไป 15 ครั้งขึ้นไป ในขณะที่กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานมีจำนวนร้อยละของผู้ที่ไม่เคยไป น้อยกว่าผู้ที่เคยไปตั้งแต่ 15 ครั้งขึ้นไปถึงร้อยละ 24

1.3 การเดินทางไปต่างประเทศ พิจารณารายละเอียดได้จาก
ตารางดังนี้

ตารางที่ 83 การเดินทางออกไปต่างประเทศ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

การเดินทางออกไป ต่างประเทศ	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
เคย	4.8 (7)	12.8 (19)	8.8 (26)
ไม่เคย	95.2 (139)	87.2 (148)	91.2 (268)
รวม	100.0 (146)	100.0 (148)	100.0 (294)

สำหรับกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา มีผู้ที่เคยเดินทางไปเพียงร้อยละ 5 ส่วน
กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานมีผู้ที่เคยเดินทางไปต่างประเทศถึงร้อยละ 13 แต่อย่างไร
ก็ดี ส่วนใหญ่ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มผู้ทำนาหรือผู้ทำงานในโรงงานจะไม่เคยไปต่างประเทศ

สำหรับเรื่องของประเทศที่เคยเดินทางไปนั้น ปรากฏรายละเอียดตาม
ตารางดังนี้

ศูนย์วิจัยทวีปเอเชีย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 84 ประเทศที่เคยเดินทางไป จำแนกความถี่กลุ่มอาชีพ

ประเทศที่เคย เดินทางไป	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
ประเทศใกล้เคียง			
ประเทศไทย	85.71 (6)	78.95 (15)	80.77 (21)
ประเทศอื่น ๆ	14.29 (1)	21.05 (4)	19.23 (5)
รวม	100.0 (7)	100.0 (19)	100.0 (26)

ส่วนใหญ่แล้วทั้งกลุ่มที่ทำนาและกลุ่มที่ทำงานในโรงงาน จะเดินทางไปประเทศใกล้เคียง ๆ กับประเทศไทยเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ เดินทางไปประเทศแถบเอเชีย ส่วนการเดินทางไปต่างประเทศอื่น ๆ อันได้แก่ แถบตะวันออกกลางนั้นมีจำนวนร้อยละไม่สูงนัก

1.4 การอาศัยอยู่ที่อื่นมาก่อน ได้แก่การที่ผู้รับสัมภาษณ์เคยอาศัยอยู่ในชุมชนเมืองที่มีความเจริญสูงกว่ามาก่อน แล้วย้ายมาอาศัยอยู่ที่ท้องที่บางชั้น เช่น มาจาก อ.เมือง จังหวัดเชียงใหม่ มาจากตัวเมืองกรุงเทพ เป็นต้น และผู้รับสัมภาษณ์ที่เคยอาศัยอยู่ในชุมชนใกล้เคียงได้แก่ การที่มาจากจังหวัดอยุธยา ฉะเชิงเทรา หรือแขวงอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงท้องที่บางชั้น ดังปรากฏรายละเอียดในตารางดังนี้

ตารางที่ 85 การอาศัยอยู่ก่อนมากอน จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

การอาศัยอยู่ก่อน มากอน	กลุ่มอาชีพ (ร้อยละ)		รวม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
ชุมชนเมือง	34.5 (19)	76.3 (84)	62.7 (106)
ชุมชนใกล้เคียง	65.5 (36)	23.7 (27)	37.3 (63)
รวม	100.0 (55)	100.0 (114)	100.0 (169)

สำหรับกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา พบว่า มาจากชุมชนใกล้เคียงมากกว่ามาจากชุมชนเมือง ส่วนกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานจะมาจากชุมชนเมืองมากกว่าชุมชนใกล้เคียง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 86 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคม กับปัจจัยประชากร
จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ปัจจัยประชากร	ค่าสหสัมพันธ์การสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมแยกตามกลุ่มอาชีพรวมทั้ง กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน 2 กลุ่ม		
1. เพศ			
ชาย	N.S.	0.17 *	0.13 *
หญิง	N.S.	-0.17 *	-0.13 *
2. อายุ			
15-29 ปี	N.S.	-0.23 *	N.S.
30-54 ปี	N.S.	0.23 *	N.S.
3. การมีบุตร			
4-6 คน	N.S.	0.23 *	N.S.

* ระดับนัยสำคัญที่ $P < 0.05$

N.S. = ระดับนัยสำคัญที่ $P > 0.05$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.) ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ภายนอกสังคมกับปัจจัยอื่น ๆ

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมกับปัจจัยประชากร จากตารางที่ 86 สามารถนำมาพิจารณาได้ดังนี้

2.1.1 เพศ บุคคลที่เป็นชายมีความสัมพันธ์กับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคม อย่างมีระดับนัยสำคัญ เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ แต่เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มอาชีพ พบว่า เฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ แสดงว่า ผู้ชายจะมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมสูง ส่วนบุคคลที่เป็นหญิงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคม อย่างมีระดับนัยสำคัญ เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ แต่เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มอาชีพพบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ เฉพาะกลุ่มที่ทำในโรงงาน แสดงว่า ผู้หญิงจะมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมต่ำ

2.1.2 อายุ บุคคลที่มีระดับอายุ 15-29 ปี เฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงานเท่านั้นที่พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคม อย่างมีระดับนัยสำคัญ แสดงว่าบุคคลที่มีอายุ 15-29 ปี จะมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมต่ำ ส่วนบุคคลที่มีระดับอายุ 30-54 ปี เฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงานเท่านั้นที่พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคม แสดงว่า บุคคลที่มีอายุ 30-54 ปี มีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมสูง และไม่พบว่า บุคคลที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคม

2.1.3 จำนวนบุตร ผู้ที่มีบุตรต่ำกว่า 3 คน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมเลย ส่วนผู้ที่มีบุตร 4-6 คน พบว่า เฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงานเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคม แสดงว่า บุคคลที่มีบุตร 4-6 คน จะมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมสูง และไม่พบว่า บุคคลที่มีบุตร 7 คนขึ้นไปมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคม

2.1.4 สถานภาพสมรส บุคคลไม่ว่าจะเป็นโสดหรือสมรสแล้ว ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคม

2.1.5 ขนาดครอบครัว ขนาดครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมอย่างมีระดับนัยสำคัญ

2.1.6 ศาสนา ศาสนาไม่มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมอย่างมีระดับนัยสำคัญ

2.1.7 ภูมิลำเนาเดิม ภูมิลำเนาเดิม ไม่ว่าจะเป็นจังหวัดใกล้เคียงหรือจังหวัดใหญ่ ไม่มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมอย่างมีระดับนัยสำคัญ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 87 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมกับปัจจัยทาง
เศรษฐกิจและสังคม จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม	ค่าสหสัมพันธ์การสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมแยกตามกลุ่มอาชีพ		รวมทั้ง 2 กลุ่ม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
1. สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม	0.40	0.18*	0.22
2. การศึกษา			
ต่ำกว่า 4 ปี	N.S.	-0.19*	-0.16*
11-16 ปี	N.S.	0.22*	0.18
3. อาชีพของบิดา			
เกษตรกร	N.S.	N.S.	-0.11*
ประกอบอาชีพอื่น	0.15	N.S.	0.12*
4. การศึกษาของบิดา			
5 ปีขึ้นไป	0.17*	N.S.	0.15*
5. ภาวะหนี้สิน			
มี	N.S.	N.S.	-0.10*
ไม่มี	N.S.	N.S.	0.13*
6. การปลีกตัวออกจาก สังคม (ระคับค่า)	N.S.	0.15*	0.13*
7. ประสบการณ์การทำงาน			
มาก	N.S.	0.25	NONE
ปานกลาง	N.S.	-0.20*	NONE

ระดับนัยสำคัญที่ $P = 0.001$

* ระดับนัยสำคัญที่ $P < 0.05$

N.S. = ระดับนัยสำคัญที่ $P > 0.05$

NONE = ไม่สามารถนำมาหาค่าสหสัมพันธ์ได้

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมและ
ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม จากตารางที่ 87) สามารถนำมาพิจารณาได้ดังนี้

2.2.1 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม สถานภาพทาง
เศรษฐกิจและสังคมจะมีความสัมพันธ์กับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมอย่างมีระดับ
นัยสำคัญ ทั้งเมื่อพิจารณาจากกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์และเมื่อแยกตามกลุ่มอาชีพ ซึ่งจะพิจารณา
รายละเอียดได้จากตารางดังนี้

ตารางที่ 88 ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมกับสถานภาพทาง
เศรษฐกิจและสังคม จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา				กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน			
การสื่อสารกับบุคคล ภายนอกสังคม	สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม			การสื่อสารกับบุคคล ภายนอกสังคม	สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม		
	สูง	กลาง	ต่ำ		สูง	กลาง	ต่ำ
สูง	25.0 (1)	5.0 (4)	1.6 (1)	สูง	20.0 (2)	14.1 (11)	1.7 (1)
กลาง	75.0 (3)	56.3 (45)	27.4 (17)	กลาง	50.0 (5)	50.0 (39)	35.6 (21)
ต่ำ	0.0 (0)	38.8 (31)	71.0 (44)	ต่ำ	30.0 (3)	35.9 (28)	62.7 (37)
รวม	100.0 (4)	100.0 (80)	100.0 (62)	รวม	100.0 (10)	100.0 (78)	100.0 (59)

ระดับนัยสำคัญที่ $P=0.0008$

ระดับนัยสำคัญที่ $P=0.02$

เมื่อพิจารณากลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาจะเห็นได้ว่า บุคคลที่มีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมในระดับสูงจะมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูงมากกว่าระดับอื่น ๆ และเมื่อพิจารณาการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมในระดับต่ำ จะเห็นได้ว่าไม่ปรากฏผู้ใดมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูงเลย ส่วนกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงานพบว่า บุคคลที่มีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมในระดับสูงจะมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูงมากกว่าระดับอื่น ๆ เช่นกัน และเมื่อพิจารณาผู้ที่มีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมในระดับต่ำ จะเป็นผู้ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับต่ำ ซึ่งแสดงให้เห็นได้ชัดเจนว่าถ้าบุคคลใดมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูง จะมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมสูงด้วย

2.2.2 การศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาค่ากว่า 4 ปี พบว่ามีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมอย่างมีระดับนัยสำคัญ เมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งหมด และเมื่อพิจารณาแยกกลุ่มตามอาชีพ พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ เฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงาน แสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีการศึกษาค่ากว่า 4 ปี จะมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมต่ำ ส่วนผู้ที่มีการศึกษา 5-10 ปี ไม่พบความสัมพันธ์กับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมอย่างมีระดับนัยสำคัญและบุคคลที่มีการศึกษา 11-16 ปี พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมเมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพทั้ง 2 กลุ่ม แต่เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มอาชีพ พบว่า มีความสัมพันธ์เฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงาน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บุคคลที่มีการศึกษาสูง จะมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมสูง

2.2.3 อาชีพของบิดา ผู้ที่มีบิดาเป็นเกษตรกรจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมอย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะเมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ ซึ่งแสดงว่า ผู้ที่มีบิดาเป็นเกษตรกรจะมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมต่ำ และผู้ที่มีบิดาประกอบอาชีพอื่นจะมีความสัมพันธ์กับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมอย่างมีระดับนัยสำคัญ เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ และเมื่อแยกตามกลุ่มอาชีพ พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาเท่านั้น แสดงว่า บุคคลที่มีบิดาประกอบอาชีพอื่นจะมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมสูง

2.2.4 การศึกษาของบิดา การศึกษาของบิดาในระดับต่ำกว่า 4 ปี ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมเลย ส่วนผู้ที่มีบิดามีการศึกษาสูงกว่า 5 ปี พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคม เมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพทั้ง 2 กลุ่ม แต่เมื่อแยกกลุ่มอาชีพ พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มผู้ทำนาเท่านั้น ซึ่งแสดงว่า บุคคลที่มีบิดามีการศึกษาสูงกว่า 5 ปี จะมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมสูง

2.2.5 ภาวะหนี้สิน บุคคลที่มีหนี้สินมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เฉพาะเมื่อพิจารณาารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งหมด แสดงว่า บุคคลที่มีหนี้สินจะมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมต่ำ ส่วนบุคคลที่ไม่มีหนี้สินมีความสัมพันธ์กับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมอย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะเมื่อพิจารณาารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งหมด แสดงว่า บุคคลที่ไม่มีหนี้สินจะมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมสูง

2.2.6 การปลีกตัวออกจากสังคม การปลีกตัวออกจากสังคมในระดับต่ำ มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคม เมื่อพิจารณาารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งหมด แต่เมื่อแยกกลุ่มอาชีพพบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงานเท่านั้น แสดงว่า บุคคลที่มีการปลีกตัวออกจากสังคมต่ำ จะมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมสูง

2.2.7 ประสพการณ์การทำงาน เฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติระหว่างประสพการณ์การทำงานมากกับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคม แสดงว่า ถ้าบุคคลมีประสพการณ์การทำงานสูง จะมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมสูง ส่วนที่มีประสพการณ์การทำงานปานกลาง เฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน พบว่า มีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ถ้าบุคคลมีประสพการณ์ทำงานปานกลาง จะมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคมต่ำ

2.2.8 ความเคร่งศาสนา ความเคร่งศาสนาไม่มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสังคม

ตารางที่ 89 คาสหสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางไปชุมชนเมืองกับปัจจัยประชากร
จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ปัจจัยประชากร	คาสหสัมพันธ์การ เดินทางไปชุมชนเมืองแยกตามกลุ่มอาชีพ		รวมทั้ง 2 กลุ่ม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
1. เพศ			
ชาย	0.23*	0.25	0.15*
หญิง	-0.18*	-0.15*	-0.15*
2. อายุ			
15-29 ปี	-0.20*	N.S.	-0.15*
30-54 ปี	0.20*	N.S.	0.15*
3. สถานภาพสมรส			
โสด	N.S.	N.S.	-0.11*
สมรส	N.S.	N.S.	0.11*
4. การมีบุตร			
4-6 คน	N.S.	N.S.	0.10*
7-12 คน	0.19*	N.S.	0.19
5. ศาสนา			
พุทธ	-0.14*	N.S.	-0.14*
อิสลาม	0.14*	N.S.	0.14*
6. ภูมิภาคเนาเดิม			
จังหวัดใหญ่	N.S.	0.17*	N.S.

ระดับนัยสำคัญที่ $P = 0.001$

* ระดับนัยสำคัญที่ $P < 0.05$

N.S. = ระดับนัยสำคัญที่ $P > 0.05$

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางไปชุมชนเมืองกับปัจจัยประชากร
จากตารางที่ 89 จะพิจารณาได้ดังนี้

2.3.1 เพศ บุคคลที่เป็นชาย มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการเดินทางไปชุมชนเมือง ทั้งเมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์และเมื่อแยกตามกลุ่มอาชีพ ส่วนบุคคลที่เป็นหญิงมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการเดินทางไปชุมชนเมือง ทั้งเมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ และเมื่อแยกตามกลุ่มอาชีพ ซึ่งจะพิจารณาได้จากตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 90 ความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางไปชุมชนเมืองกับเพศ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา			กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน		
การเดินทางไปชุมชนเมือง	เพศ		การเดินทางไปชุมชนเมือง	เพศ	
	ชาย	หญิง		ชาย	หญิง
16-30 ครั้ง	3.8 (3)	0.0 (0)	16-30 ครั้ง	14.8 (12)	4.6 (3)
1-15 ครั้ง	57.5 (46)	40.3 (27)	1-15 ครั้ง	61.7 (50)	50.8 (33)
ไม่เคยไป	38.8 (31)	59.7 (40)	ไม่เคยไป	23.5 (19)	44.6 (29)
รวม	100.0 (80)	100.0 (67)	รวม	100.0 (81)	100.0 (65)

ระดับนัยสำคัญที่ $P = 0.02$

ระดับนัยสำคัญที่ $P = 0.009$

เมื่อพิจารณาจากกลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนาและกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน จะเห็นได้ว่าลักษณะการกระจายข้อมูลเป็นไปในทำนองเดียวกัน กล่าวคือ การเดินทางไปชุมชนเมือง 16-30 ครั้ง นั้น จะมีบุคคลที่เป็นชายไปโดยคิดเป็นจำนวนร้อยละมากกว่าเพศหญิง และพวกที่ไม่เคยไปเลย จะเห็นได้ว่า จำนวนร้อยละของเพศชายน้อยกว่าเพศหญิง ซึ่งแสดงว่า ผู้ชายเดินทางไปชุมชนเมืองสูง และผู้หญิงเดินทางไปชุมชนเมืองต่ำ

2.3.2 อายุ ผู้ที่มีระดับอายุ 15-29 ปี มีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการเดินทางไปชุมชนเมืองอย่างมีระดับนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาจากกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ แต่เมื่อแยกกลุ่มตามอาชีพ พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ เฉพาะกลุ่มที่ทำนาเท่านั้น แสดงว่า บุคคลที่มีอายุ 15-29 ปี มีการเดินทางไปชุมชนเมืองน้อย และผู้ที่มีระดับอายุ 30-54 ปี มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปชุมชนเมือง เมื่อพิจารณาจากกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์และเมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มอาชีพพบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ เฉพาะกลุ่มที่ทำนาเท่านั้น แสดงว่าบุคคลที่มีอายุ 30-54 ปี มีการเดินทางไปชุมชนเมืองสูง ส่วนผู้ที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเลย

2.3.3 สถานภาพสมรส บุคคลที่เป็นโสดมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการเดินทางไปชุมชนเมืองอย่างมีระดับนัยสำคัญ เฉพาะเมื่อพิจารณาจากกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ ซึ่งแสดงว่าบุคคลที่เป็นโสด มีการเดินทางไปชุมชนเมืองน้อย และบุคคลที่สมรสแล้วมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปชุมชนเมือง เฉพาะเมื่อพิจารณาจากกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ ซึ่งแสดงว่า บุคคลที่สมรสแล้วมีการเดินทางไปชุมชนเมืองสูง

2.3.4 จำนวนบุตร ผู้ที่มีบุตรต่ำกว่า 3 คน ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการเดินทางไปชุมชนเมืองเลย ส่วนผู้ที่มีบุตร 4-6 คน มีความสัมพันธ์กับการเดินทางไปชุมชนเมืองอย่างมีระดับนัยสำคัญ เฉพาะเมื่อพิจารณาจากกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์และผู้ที่มีบุตร 7-12 คน มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปชุมชนเมือง เมื่อพิจารณากลุ่มอาชีพทั้ง 2 กลุ่ม และพบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ เฉพาะกลุ่มที่ทำนา ซึ่งแสดงว่า บุคคลที่มีบุตรมากกว่า 4 คนขึ้นไป จะมีการเดินทางไปชุมชนเมืองสูง

2.3.5 ขนาดครอบครัว ขนาดครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับการเดินทางไปชุมชนเมืองเลย

2.3.6 ศาสนา ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ มีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการเดินทางไปชุมชนเมืองอย่างมีระดับนัยสำคัญ เมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพทั้ง 2 กลุ่ม แต่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ทำนาเท่านั้น แสดงว่าผู้ที่นับถือศาสนาพุทธจะเดินทางไปชุมชนเมืองน้อย ส่วนผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปชุมชนเมือง เมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพทั้ง 2 กลุ่ม แต่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ทำนาเท่านั้น แสดงว่าผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามจะเดินทางไปชุมชนเมืองมาก

2.3.7 ภูมิภาค ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดใกล้เคียง ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการเดินทางไปชุมชนเมืองเลย ส่วนผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดใหญ่ ๆ จะมีความสัมพันธ์กับการเดินทางไปชุมชนเมืองอย่างมีระดับนัยสำคัญ เฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงาน แสดงว่า ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดใหญ่ จะมีการเดินทางไปในชุมชนเมืองสูง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 91 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางไปชุมชนเมืองกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม	ค่าสหสัมพันธ์การเดินทางไปชุมชนเมืองแยกตามกลุ่มอาชีพ		รวมทั้ง 2 กลุ่ม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพพำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
1. การศึกษา			
ต่ำกว่า 4 ปี	N.S.	N.S.	0.14*
11-16 ปี	N.S.	-0.15*	-0.15*
2. อาชีพของบิดา			
เกษตรกร	N.S.	0.14*	0.15*
ประกอบอาชีพอื่น	N.S.	-0.17*	-0.17*
3. ภาวะหนี้สิน			
มี	-0.15*	N.S.	N.S.
ไม่มี	0.24*	N.S.	0.10*
6. การปลีกตัวออกจาก สังคม (ระคับค่า)	0.16*	0.16*	0.18
7. ความเคร่งศาสนา	N.S.	-0.17*	-0.12*

ระดับนัยสำคัญที่ $P = 0.001$

* ระดับนัยสำคัญที่ $P < 0.05$

N.S. = ระดับนัยสำคัญที่ $P > 0.05$

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางไปชุมชนเมืองกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม จากตารางที่ 91 จะพิจารณาได้ดังนี้

2.4.1 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปชุมชนเมือง

2.4.2 การศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาค่ากว่า 4 ปี พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปชุมชนเมืองเฉพาะเมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ แสดงว่าผู้ที่มีการศึกษาค่ากว่า 4 ปี จะมีการเดินทางไปชุมชนเมืองมาก ส่วนผู้ที่มีการศึกษา 5-10 ปี ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปชุมชนเมืองเลย และผู้ที่มีการศึกษา 11-26 ปี พบว่า มีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการเดินทางไปชุมชนเมือง อย่างมีระดับนัยสำคัญ เมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพทั้ง 2 กลุ่ม แต่เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มอาชีพ พบว่า เฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงานเท่านั้นที่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ แสดงว่า ผู้ที่มีการศึกษา 11-16 ปี ไม่มีการเดินทางไปชุมชนเมืองน้อย

2.4.3 อาชีพบิดา ผู้ที่มีบิดาเป็นเกษตรกรจะมีความสัมพันธ์กับการเดินทางไปชุมชนเมืองอย่างมีระดับนัยสำคัญเมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งหมด แต่เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มอาชีพ พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ทำในโรงงานเท่านั้น แสดงว่า บุคคลที่มีบิดาเป็นเกษตรกรจะเดินทางไปชุมชนเมืองน้อย และผู้ที่มีบิดาประกอบอาชีพอื่นพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการเดินทางไปชุมชนเมือง เมื่อพิจารณารวมทั้งสองกลุ่มอาชีพ แต่เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มอาชีพ พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะผู้ที่ทำงานในโรงงานเท่านั้น แสดงว่า บุคคลที่มีบิดาประกอบอาชีพอื่น จะมีการเดินทางไปชุมชนเมืองน้อย

2.4.4 การศึกษาของบิดา การศึกษาของบิดา ไม่มีความสัมพันธ์กับการเดินทางไปชุมชนเมือง:

2.4.5 ภาวะหนี้สิน เฉพาะกลุ่มที่ทำนาพบว่า ผู้ที่มีหนี้สินจะมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการเดินทางไปชุมชนเมือง แสดงว่า ผู้ที่มีหนี้สินจะมีการเดินทางไปชุมชนเมืองน้อย และผู้ที่ไม่มีหนี้สินจะมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปชุมชนเมือง เมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งหมด แต่เมื่อแยกตามกลุ่มอาชีพ พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ทำนาเท่านั้น ซึ่งแสดงว่า บุคคลที่ไม่มีหนี้สินจะมีการเดินทางไปชุมชนเมืองสูง

2.4.6 การปลีกรัฐออกจากสังคม การปลีกรัฐออกจากสังคมในระดับต่ำ มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติทั้งเมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งหมด และเมื่อแยกตามกลุ่มอาชีพ ซึ่งแสดงว่า ผู้ที่มีการปลีกรัฐออกจากสังคมในระดับต่ำ จะมีการเดินทางไปชุมชนเมืองสูง

2.4.7 ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์การทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปชุมชนเมือง

2.4.8 ความเคร่งศาสนา บุคคลที่มีความเคร่งศาสนา มีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการเดินทางไปชุมชนเมือง เมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์ทั้งหมด แต่เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ทำนาในโรงงานเท่านั้น แสดงว่า บุคคลที่มีความเคร่งศาสนาจะมีการเดินทางไปชุมชนเมืองน้อย

ตารางที่ ๑๒ คาสสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางไปต่างประเทศกับปัจจัยประชากร
จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ปัจจัยประชากร	คาสสัมพันธ์การเดินทางไปต่างประเทศแยกตามกลุ่มอาชีพ กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	คาสสัมพันธ์การเดินทางไปต่างประเทศแยกตามกลุ่มอาชีพ กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	รวมทั้ง 2 กลุ่ม
1. เพศ			
ชาย	0.16 *	0.15 *	0.12 *
หญิง	-0.16 *	-0.15 *	-0.12 *
2. อายุ			
15-29 ปี	N.S.	-0.31	-0.14 *
30-54 ปี	N.S.	0.31	0.16 *
3. สถานภาพสมรส			
โสด	N.S.	-0.16 *	N.S.
สมรส	N.S.	0.16 *	N.S.
4. การมีบุตร			
4-6 คน	N.S.	0.20 *	N.S.
5. ขนาดครอบครัว			
ต่ำกว่า 6 คน	-0.14 *	N.S.	N.S.
7 คนขึ้นไป	0.14 *	N.S.	N.S.
6. ศาสนา			
พุทธ	0.14 *	N.S.	N.S.
อิสลาม	-0.14 *	N.S.	N.S.
7. ภูมิภาค			
จังหวัดใหญ่	N.S.	0.17 *	N.S.

ระดับนัยสำคัญที่ $P = 0.001$

* ระดับนัยสำคัญที่ $P < 0.05$

N.S. = ระดับนัยสำคัญที่ $P > 0.05$

2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางไปต่างประเทศกับปัจจัยประชากร
จากตารางที่ 92 จะสามารถนำมาพิจารณาได้ดังนี้

2.5.1 เพศ ผู้ที่เป็นชายจะมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปต่างประเทศทั้งเมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ ซึ่งแสดงว่า บุคคลที่เป็นชายจะเดินทางไปต่างประเทศสูง และผู้ที่เป็นผู้หญิงจะมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับการเดินทางไปต่างประเทศอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติทั้งเมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ ซึ่งแสดงว่า ผู้หญิงจะเดินทางไปต่างประเทศต่ำ

2.5.2 อายุ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 15-29 ปี มีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับการเดินทางไปต่างประเทศอย่างมีระดับนัยสำคัญเมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้รับสัมภาษณ์แต่เมื่อแยกตามกลุ่มอาชีพจะพบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงานเท่านั้น แสดงว่า บุคคลที่มีอายุระหว่าง 15-29 ปี จะมีการเดินทางไปต่างประเทศต่ำ ส่วนบุคคลที่มีอายุ 30-54 ปี มีความสัมพันธ์กับการเดินทางไปต่างประเทศอย่างมีระดับนัยสำคัญเมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพทั้ง 2 กลุ่มและเมื่อแยกตามกลุ่มอาชีพแล้วพบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงานเท่านั้น แสดงว่า บุคคลที่มีอายุระหว่าง 30-54 ปี มีการเดินทางไปต่างประเทศสูง ส่วนระดับอายุ 55 ปีขึ้นไปไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเลย

2.5.3 สถานภาพสมรส เฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงานผู้ที่ เป็นโสดจะมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับการเดินทางไปต่างประเทศอย่างมีระดับนัยสำคัญ ซึ่งแสดงว่า บุคคลที่เป็นโสดมีการเดินทางไปต่างประเทศน้อย และผู้ที่สมรสแล้วเฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงานจะมีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปต่างประเทศ แสดงว่า บุคคลที่สมรสแล้วจะมีการเดินทางไปต่างประเทศสูง

2.5.4 จำนวนบุตร ผู้มีบุตรต่ำกว่า 3 คน ไม่พบว่ามี ความสัมพันธ์กับการเดินทางไปต่างประเทศเลย ส่วนผู้ที่มีบุตร 4-6 คน เฉพาะกลุ่มที่ทำในโรงงาน พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปต่างประเทศ แสดงว่า บุคคลที่มีบุตร 4-6 คน จะมีการเดินทางไปต่างประเทศสูง และผู้ที่มีบุตรมากกว่า 7 คน ไม่พบว่ามี ความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปต่างประเทศ

2.5.5 ขนาดครอบครัว เฉพาะกลุ่มที่ทำนาพบว่า ขนาดครอบครัวต่ำกว่า 6 คน มีความสัมพันธ์กับการเดินทางไปต่างประเทศในทางตรงกันข้ามอย่างมีระดับนัยสำคัญ แสดงว่า ผู้มีจำนวนบุคคลในครอบครัวต่ำกว่า 6 คน จะมีการเดินทางไปต่างประเทศต่ำ และผู้ที่มีจำนวนบุคคลในครอบครัวมากกว่า 7 คน เฉพาะกลุ่มที่ทำนาพบว่า มีความสัมพันธ์กับการเดินทางไปต่างประเทศอย่างมีระดับนัยสำคัญ แสดงว่า บุคคลที่มีจำนวนคนในครอบครัวมากกว่า 7 คน จะมีการเดินทางไปต่างประเทศสูง

2.5.6 ศาสนา ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธเฉพาะกลุ่มที่ทำนา พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปต่างประเทศ แสดงว่า บุคคลที่นับถือศาสนาพุทธจะมีการเดินทางไปต่างประเทศสูง และผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามเฉพาะกลุ่มที่ทำนาพบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญในทางตรงข้ามกับการเดินทางไปต่างประเทศ แสดงว่า บุคคลที่นับถือศาสนาอิสลามจะมีการเดินทางไปต่างประเทศต่ำ

2.5.7 ภูมิภาคเนาเดิม ผู้ที่มาจากจังหวัดใกล้เคียงนั้น ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผู้ที่มาจากจังหวัดใหญ่นั้น เฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงาน พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติกับการเดินทางไปต่างประเทศ แสดงว่า ผู้ที่มาจากจังหวัดใหญ่จะมีการเดินทางไปต่างประเทศสูง

2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางไปต่างประเทศกับปัจจัยทาง

เศรษฐกิจและสังคม จากตารางที่ 93 สามารถนำมาพิจารณาได้ว่า

2.6.1 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปต่างประเทศทั้งเมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพทั้ง 2 กลุ่มและเมื่อแยกกลุ่มอาชีพ ซึ่งแสดงว่า ถ้าบุคคลใดมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูงจะมีการเดินทางไปต่างประเทศสูง

2.6.2 การศึกษา การศึกษาระดับต่ำกว่า 4 ปี มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญในทิศทางตรงกันข้ามกับการเดินทางไปต่างประเทศ เมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพทั้ง 2 กลุ่ม แต่เมื่อแยกกลุ่มอาชีพพบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงานเท่านั้น ซึ่งแสดงว่า ถ้าบุคคลมีการศึกษาในระดับต่ำจะมีการเดินทางไปต่างประเทศต่ำ ส่วนการศึกษาระดับ 5-10 ปี ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับการเดินทางไปต่างประเทศอย่างมีระดับนัยสำคัญ ส่วนผู้ที่มีการศึกษา 11-16 ปี พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปต่างประเทศ เมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพและเมื่อแยกพิจารณากลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา และกลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญโดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ 0.39 และ 0.35 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงจะมีการเดินทางไปต่างประเทศสูง

2.6.3 อาชีพของบิดา ผู้ที่มีบิดาเป็นเกษตรกรจะมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการเดินทางไปต่างประเทศอย่างมีระดับนัยสำคัญ ทั้งเมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพและพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีบิดาเป็นเกษตรกรน่าจะมีการเดินทางไปต่างประเทศต่ำ ส่วนผู้ที่มีบิดาประกอบอาชีพอื่น พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปต่างประเทศทั้งเมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพและพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ ซึ่งแสดงว่า บุคคลที่มีบิดาประกอบอาชีพอื่นน่าจะมีการเดินทางไปต่างประเทศสูง

ตารางที่ 93 ค่าสหสัมพันธ์การเดินทางไปต่างประเทศกับปัจจัยประชากร จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม	ค่าสหสัมพันธ์การเดินทางไปต่างประเทศแยกตามกลุ่มอาชีพ		รวมทั้ง 2 กลุ่ม
	กลุ่มที่ประกอบอาชีพทำนา	กลุ่มที่ประกอบอาชีพในโรงงาน	
1. สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม	0.17 *	0.16 *	0.12 *
2. การศึกษา			
ต่ำกว่า 4 ปี	N.S.	-0.15 *	-0.12 *
11-16 ปี	0.39	0.35	0.30
3. อาชีพของบิดา			
เกษตรกร	-0.16 *	-0.14 *	-0.11 *
ประกอบอาชีพอื่น	0.17 *	0.14 *	0.12 *
4. การศึกษาของบิดา			
5 ปีขึ้นไป	0.41	0.13 *	0.15 *
5. ภาวะหนี้สิน			
มี	0.20 *	N.S.	0.12 *
6. การปลูกข้าวออกจาก สังคมนา	N.S.	0.23 *	0.18
7. ประสบการณ์การทำงาน			
มาก	N.S.	0.21 *	NONE
ปานกลาง	N.S.	-0.23 *	NONE
8. ความเคร่งศาสนา	N.S.	N.S.	0.11 *

ระดับนัยสำคัญที่ $P = 0.001$

* ระดับนัยสำคัญที่ $P < 0.05$

N.S. = ระดับนัยสำคัญที่ $P > 0.05$

NONE = ไม่สามารถนำมาหาค่าสหสัมพันธ์ได้

2.6.4 การศึกษาของบิดา สำหรับผู้ที่มีความมีการศึกษาค่ำกว่า 4 ปีนั้น ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปต่างประเทศเลย ส่วนผู้ที่มีความมีการศึกษาสูงกว่า 5 ปีนั้น มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปต่างประเทศทั้งเมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพและเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ ซึ่งแสดงว่า บุคคลที่มีความมีการศึกษาสูงกว่า 5 ปี บุคคลนั้นจะมีการเดินทางไปต่างประเทศสูง

2.6.5 ภาวะหนี้สิน ผู้ที่มีหนี้สินมีความสัมพันธ์กับการเดินทางไปต่างประเทศอย่างมีระดับนัยสำคัญเมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพ แต่เมื่อแยกกลุ่มอาชีพพบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพพำนา ซึ่งแสดงว่า บุคคลที่มีหนี้สินจะมีการเดินทางไปต่างประเทศสูง ส่วนผู้ที่ไม่มียหนี้สินไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปต่างประเทศเลย

2.6.6 การปลีกตัวออกจากสังคม การปลีกตัวออกจากสังคมในระดับต่ำ มีความสัมพันธ์กับการเดินทางไปต่างประเทศอย่างมีระดับนัยสำคัญ เมื่อพิจารณารวมกลุ่มอาชีพทั้งสองกลุ่ม แต่เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอาชีพ พบเฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงานที่มีความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญกับการเดินทางไปต่างประเทศ ซึ่งแสดงว่า ถ้าบุคคลใดมีการปลีกตัวออกจากสังคมต่ำจะมีการเดินทางไปต่างประเทศสูง

2.6.7 ประสบการณ์การทำงาน เฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงานพบว่า ประสบการณ์การทำงานมาก มีความสัมพันธ์กับการเดินทางไปต่างประเทศอย่างมีระดับนัยสำคัญ แสดงว่า บุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานมากจะมีการเดินทางไปต่างประเทศสูงด้วย ส่วนผู้มีประสบการณ์การทำงานปานกลางเฉพาะกลุ่มที่ทำงานในโรงงานพบว่ามีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการเดินทางไปต่างประเทศอย่างมีระดับนัยสำคัญ แสดงว่า บุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานปานกลางจะมีการเดินทางไปต่างประเทศต่ำด้วย ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ

2.6.8 ความเคร่งศาสนา ความเคร่งศาสนาไม่มีความสัมพันธ์กับการเดินทางไปต่างประเทศเลย

จากที่กล่าวมาแล้วในบทนี้จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับปัจจัยประชากรและปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการ ในระดับที่แตกต่างกันออกไป